

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Služby zaměřené na volný čas a animaci
v regionálních produktech turismu
Tematická cyklostezka

Bakalářská práce

Autor: Kristýna Svitáková

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Petera

Hradec Králové

srpen 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 14. 8. 2016

Kristýna Svitáková

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce RNDr. Jiřímu Peterovi za cenné a odborné rady a připomínky, které mi poskytoval v průběhu zpracování této bakalářské práce. Děkuji své rodině a přátelům za nejen psychickou podporu během studia na vysoké škole.

Anotace

Bakalářská práce je věnována tématu cestovního ruchu se zaměřením na služby a produkty, které jsou poskytovány za účelem využití volného času jednotlivců i skupin. Blíže je práce specifikována do oblasti cykloturistiky. Práce se zabývá otázkou vytvoření speciální cyklostezky, která by mohla být využívána jak cyklisty, a tak zároveň i majiteli psů.

Hlavní důvod zaměření této práce je, že doposud v oblasti Krkonoš a ani v žádné jiné části České republiky není možnost trávení volnočasových pohybových aktivit tímto způsobem. Tedy cíl práce je navrhnout zmiňovanou speciální cyklostezku a zjistit, zdali by byla využívána, jak cyklisty, tak majiteli psů a zvýšila by atraktivitu cestovního ruchu v dané oblasti.

Annotation

Bachelor thesis is devoted to tourism with a focus on products and services provided for the purpose of individuals and groups leisure time. The main specification of the work lays in cycling. Thesis deals with creating special bicycle path, which could be used by both cyclists and the dog owners at the same time. So far there is no possibility of spending leisure time by this kind of physical activity in the region of Krkonoše mountain, nor even in any other part of Czech republic, which is the reason behind focusing the thesis this way. Thus, it's main goal is to design such a special bicycle path and to determine, whether it would be used by cyclists and dog owners, and if it would increase the tourism attractiveness in the area.

Obsah

1. ÚVOD.....	10
2. CÍL PRÁCE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ	12
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	14
4. TEORETICKÁ ČÁST.....	15
4.1 REGIONÁLNÍ PRODUKTY A SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU.....	15
4.1.1 <i>Pojmy volný čas a animace.....</i>	15
4.1.2 <i>Regionální produkty.....</i>	16
4.1.3 <i>Poskytované služby.....</i>	16
4.1.4 <i>Regionální marketing.....</i>	17
4.1.5 <i>Rozšířený marketingový mix cestovního ruchu.....</i>	18
4.2 STEZKY	21
4.2.1 <i>Význam stezky</i>	21
4.2.2 <i>Funkce stezek.....</i>	22
4.2.3 <i>Druhy stezek</i>	23
4.2.3.1 <i>Cyklostezky.....</i>	24
4.3 CYKLOTURISTIKA	25
4.3.1 <i>Státní program podpory cestovního ruchu</i>	25
5. PRAKTICKÁ ČÁST.....	26
5.1 CHARAKTERISTIKA REGIONÁLNÍ OBLASTI	26
5.2 VZNIK TURISTICKÝCH CEST A STEZEK.....	26
5.3 TÉMATICKÁ A REALIZAČNÍ VÝCHODISKA, METODICKÉ POZNÁMKY	27
5.4 SHROMÁŽDĚNÍ PODKLADŮ A PRŮBĚH ŠETŘENÍ.....	28
5.5 ZPRACOVÁNÍ A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ŠETŘENÍ	29
5.5.1 <i>Výzkum č. 1.....</i>	29
5.5.2 <i>Výzkum č. 2.....</i>	38
5.5.3 <i>Realizace cyklostezky.....</i>	43
5.5.3.1 <i>Projektování cyklostezky</i>	43
5.5.3.2 <i>Návrh cyklostezky.....</i>	44
5.5.3.3 <i>Prostor pro psí agility</i>	48
5.5.3.4 <i>Zařízení prostoru pro psí agility.....</i>	49
5.5.3.5 <i>Návrh sestavy překážek na agility při cyklostezce</i>	52
5.5.3.6 <i>Financování cyklostezky</i>	54
5.5.3.7 <i>Využití geoinformačních technologií.....</i>	54
6. SHRUTÍ A DISKUZE VÝSLEDKŮ	55

7. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	57
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
9. PŘÍLOHY.....	62
9.1 TEMATICKÉ STEZKY	62
Naučné stezky	62
Stezky zdatnosti.....	63
Církevní poutě	64
Křížové cesty.....	64
9.2 CYKLOSTEZKY V KRKONOŠÍCH.....	65
9.4 OTÁZKY K DOTAZNÍKOVÉMU ŠETŘENÍ	68
9.5 OTÁZKY K POLOSTRUKTUROVANÉMU ROZHOVORU.....	69
9.6 PŘEHLED RESPONDENTŮ	70
9.7 KONZULTACE S PROJEKTANTEM V OBORU POZEMNÍCH STAVEB	71
9.8 PODKLAD PRO ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE STUDENTA.....	73

Seznam obrázků

OBRÁZEK 1. STRUKTURA SLUŽEB V CESTOVNÍM RUCHU	17
OBRÁZEK 2. CYKlickÁ UZAVŘENÁ CYKLOSTEZKA	45
OBRÁZEK 3. CYKlickÁ OTEVŘENÁ CYKLOSTEZKA.....	45
OBRÁZEK 4. NAVRŽENÁ CYKLOSTEZKA	46
OBRÁZEK 5. PRŮBĚH CYKLOSTEZKY	47
OBRÁZEK 6. NÁVRH SESTAVY PŘEKÁŽEK NA AGILITY PŘI CYKLOSTEZCE.....	53

Seznam grafů

GRAF 1. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – VÝLETY DO KRKONOŠ A OKOLÍ.....	29
GRAF 2. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – JÍZDA NA KOLE.....	30
GRAF 3. PODÍL MUŽŮ A ŽEN – JÍZDA NA KOLE.....	30
GRAF 4. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – JÍZDA NA KOLE SE PSEM.....	31
GRAF 5. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – JÍZDA NA KOLE SE PSEM S VYUŽITÍM CYKLOSTEZEK.....	32
GRAF 6. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – PREFERENCE SPECIÁLNĚ PŘIZPŮSOBENÉ CYKLOSTEZKY PRO JÍZDU NA KOLE SE PSEM	34
GRAF 7. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – PREFERENCE ODDĚLENÍ RYCHLEJŠÍHO A POMALEJŠÍHO PRUHU CYKLOSTEZKY.....	35
GRAF 8. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – ZVLÁŠTNÍ PROSTOR PRO PSÍ AGILITY	36
GRAF 9. PROCENTNÍ VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO VZORKU – HODNOCENÍ NÁPADU SPECIÁLNÍ CYKLOSTEZKY A JEJÍHO UMÍSTĚNÍ V KRKONOŠÍCH	37
GRAF 10. OČEKÁVANÉ ZVÝŠENÍ POČTU UBYTOVANÝCH SE PSY PŘI REALIZACI CYKLOSTEZKY Z POHLEDU MAJITELŮ	39
GRAF 11. VÝSLEDKY ODPOVĚDÍ MAJITELŮ NA OTÁZKU, ZDALI BY UVÍTALI CYKLOSTEZKU V OKOLÍ JEJICH UBYTOVACÍHO ZAŘÍZENÍ .	41

Seznam tabulek

TABULKA 1. DŮVODY PRO VYUŽÍVÁNÍ A NEVYUŽÍVÁNÍ CYKLOSTEZEK SE PSEM.....	33
TABULKA 2. PŘEKÁŽKY PRO PSÍ AGILITY	49

Seznam příloh

PŘÍLOHA 1 – TÉMATICKE STEZKY.....	62
PŘÍLOHA 2 – CYKLOSTEZKY V KRKONOŠÍCH	65
PŘÍLOHA 3 - OTÁZKY K DOTAZNÍKOVÉMU ŠETŘENÍ.....	68

PŘÍLOHA 4 – OTÁZKY K POLOSTRUKTUROVANÉMU ROZHOVORU	69
PŘÍLOHA 5 - PŘEHLED RESPONDENTŮ	70
PŘÍLOHA 6 - KONZULTACE S PROJEKTANTEM V OBORU POZEMNÍCH STAVEB	71
PŘÍLOHA 7 - PODKLAD PRO ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE STUDENTA.....	73

Zkratky

ČCCR CzechTourism	Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism
ČR	Česká republika
ERDF	Evropský regionální rozvojový fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
GIS	Geografické informační systémy
INTERREG III	Strukturální fondy
KČT	Klub českých turistů
LEADER	Dotační program
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
ROP	Regionální operační program
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SROP	Společný regionální operační program

1. Úvod

Bakalářská práce je věnována oblasti cestovního ruchu se zaměřením na cykloturistiku. Téma je zvoleno proto, neboť cestovní ruch je v dnešní době velmi atraktivní. Jednotlivci i rodiny s dětmi či skupiny přátel hledají a využívají různé možnosti trávení svého volného času. Pro užší specializaci této práce je široká škála možností, kterou produkty a služby cestovního ruchu nabízejí jejím uživatelům, je zvolena oblast cyklistiky a jí určených turistických tras. Propojení cyklistické infrastruktury formou městských sítí cyklostezek a regionálních sítí cyklotras umožňuje současně plynulý pohyb cyklistů, cykloturistů i terénních cyklistů.

Cyklistika je obecně vnímána jako nedílná součást, která se dělí z hlediska kompetencí do oblasti dopravní obsluhy území (resort dopravy) a oblasti rekreační cyklistiky (resort místního rozvoje). Během posledních několika málo let přestává být pouze individuální záležitostí a plynule přechází do městského i regionálního plánování. Spolu s dalšími druhy dopravy vznikají nároky uživatelů na dopravní prostor a odpovídající vybavení. Cyklistika jako forma dopravy není menšinovým trendem, ale alternativou k dalším druhům dopravy. Nabízí značnou flexibilitu při pohybu v městském prostředí a částečně řeší i dopravní obsluhu v regionech.

Cykloturistika prožívá jednoznačně své znovuzrození po letech útlumu a předchozího malého zájmu. To je dáno nejen propagací zdravého životního stylu, jehož důležitost a význam si lidé konečně začínají uvědomovat, ale i modernizací kola jako jízdního prostředku.

Z tohoto důvodu jsem zvolila téma bakalářské práce Služby zaměřené na volný čas a animaci v regionálních produktech turismu, které je blíže zaměřeno na geografickou horskou oblast Krkonoše.

Teoretická část práce je věnována objasnění základních pojmů z oblasti cestovního ruchu týkajících se daného tématu. Nejprve jsou zde charakterizovány regionální produkty a služby v cestovním ruchu. Dále se práce zabývá definicemi volného času a animace. V neposlední řadě se teoretická část práce zabývá regionálním marketingem a s ním souvisejícím rozšířeným marketingovým mixem. Dále je zde věnován prostor pro samotné stezky, jejich význam, funkce k jednotlivým druhům. Poslední kapitola je věnována oblasti cykloturistiky.

Praktická část práce seznamuje s historickým vývojem stezek a cest, s druhy stezek, s jejich funkcí i významem pro jedince. V úvodní části praktické práce je charakterizována regionální oblast Krkonoš, které je tato práce věnována.

Hlavní částí praktické práce je realizace dvou výzkumů prostřednictvím dotazníkového šetření a polostrukturovaného rozhovoru. Cílem těchto výzkumů je zjistit, zdali by speciální cyklostezka byla přínosem jak pro její potenciální uživatele, tak i pro poskytovatele služeb cestovního ruchu ve zkoumané oblasti. Dílčím cílem těchto výzkumů je určit místo, kde by potenciálně mohla být cyklostezka vybudována.

Další část praktické práce se zabývá problematikou projektování a navržení samotné specifické cyklostezky, tak aby byla pro své okolí přínosem.

2. Cíl práce a metodika zpracování

Cíl práce: Cílem práce je zjistit, zda specifická cyklostezka je vhodná pro majitele psů jako potenciální uživatele. Dalším dílčím cílem práce je analyzovat mínění poskytovatelů ubytování v Krkonoších ohledně specifické cyklostezky a zjistit, zdali by takovýto typ cyklostezky mohl zatraktivnit oblast Krkonoš pro turisty.

Účelem práce je také navrhnout cyklostezku pro majitele psů, která bude odpovídat potřebám této zvláštní skupině návštěvníků v doprovodu jejich psů.

Zdůvodnění práce: Při studování regionálních produktů východních Krkonoš není nikde ani zmínka o cyklostezce, která by byla věnována lidem, kteří rádi jezdí na kole nebo bruslích v doprovodu svého psa.

Výzkumná otázka 1: Využijí majitelé psů cyklostezku, jež pro ně bude speciálně zaměřená?

Výzkumná otázka 2: Bude specifická cyklostezka přínosem pro poskytovatele ubytování a zvýší tak turistickou atraktivitu Krkonoš?

Metodika zpracování: Práce je zaměřena na kvalitativní šetření. Logickými postupy a metodami hledá v rámci určitého tématu vztahy, pravidelnosti, ty pak syntézou skládá dohromady, postupně abstrahuje a vytváří teorii. Svým pojetím je proto spíše intenzivním zkoumáním. Zabývá se méně jednotkami, ale získává o nich více informací. Zobecnění na celou populaci je ale těžké.

Kvalitativní přístup je proto charakteristický svým zaměřením na komplexní vnímání zkoumaného jevu, s cílem porozumět mu v přirozených podmínkách a v celkovém kontextu. Podle Miovského (2006, str. 23) je to konstruktivistický přístup a jeho podstatou je zkoumání způsobu, jakým lidé interpretují sociální okolí a své prožívání a zkušenosti. Základem je induktivní analýza dat a abdukce jako proces vytváření nových hypotéz a teorií, výsledky jako takové nelze zobecňovat.

Jak uvádí Švaříček (2007, str. 26) při použití kvalitativního přístupu jsou otázky nahrazovány formulací výzkumných otázek, které jemněji diferencují výzkumné cíle. Plní dvě klíčové funkce. V první řadě zaostřují, zužují a konkretizují výzkum, tj. kromě toho KAM, ukazují i JAK ho vést.

Tento přístup je zvolen i z toho důvodu, že v kvalitativním přístupu se výzkumné otázky mohou ještě v procesu šetření upravovat. Díky tomu se mohou objevovat nové klíčové informace.

V rámci samotného kvalitativního výzkumu byla zvolena metoda dotazníkového šetření. Prostřednictvím vytvořených dotazníků je možné oslovit potřebný výzkumný vzorek respondentů a následně analyzovat jejich odpovědi.

V druhé části výzkumu byla použita metoda polostrukturovaného rozhovoru. Podle Hendla (2012, str. 166) se rozhovor v podobě polostrukturovaného dotazování vyznačuje definovaným účelem, určitou osnovou a velkou pružností celého procesu získávání informací.

3. Literární rešerše

Pro obecné poznatky z oblasti cestovního ruchu byl využit Výkladový slovník cestovního ruchu (2012) od autorů Josef Zelenka a Martina Pásková. Komplexní slovník vysvětluje pojmy související s cestovním ruchem, kniha je doplněna o ilustrace, odkazy na externí zdroje, schémata a grafy.

Pro specifickou oblast marketingu cestovního ruchu bylo čerpáno z publikace Dagmar Jakubíkové (2012) Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci. Kniha se věnuje analýze marketingového prostředí a výzkumu trhu, autorka popisuje fungování marketingového mixu v cestovním ruchu. Velkým přínosem jsou v knize praktické příklady. Publikace velmi dobře odpovídá na vývoj současné ekonomiky a je doplněna i o poznatky z teorie a praxe v cestovním ruchu.

Monika Palatková (2011) se v knize Marketingový management destinací zabývá rozvojem turismu v destinaci na národní, regionální a lokální úrovni a firmám působícím v destinacích. Kniha obsahuje informace o marketingové strategii destinace, nejvíce je zaměřeno na marketingový mix. Autorka ve své knize nabízí přehled o formách partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Závěrem je přehled aktuálních aktivit EU v marketingovém řízení destinací.

Ke zpracování tématu bakalářské práce byla použita nejen odborná literatura zabývající se cestovním ruchem, ale také publikace, které se zabývají konkrétním tématem stezek v podrobnějších souvislostech, Budování a využití naučných stezek od Friedlové, L. a kol. (1991), Tvorbu školních naučných stezek a jejich využití k EVVO a k udržitelnému rozvoji od Kunta, M., a Ezechla, M. (2013), dále od Martínka, J. a kol. kniha 21 pilířů pro cyklistickou infrastrukturu (2007).

4. Teoretická část

V teoretické části práce, která je zaměřena na obecná teoretická východiska, jsou nejprve objasněny hlavní pojmy z oblasti regionálních produktů a služeb zaměřených na volný čas, animaci v turistickém ruchu.

4.1 Regionální produkty a služby v cestovním ruchu

Trh cestovního ruchu je rozsáhlý a vyžaduje uspokojení různorodých potřeb. V současné době představuje dynamicky se rozvíjející oblast ekonomiky. V následující části práce budou objasněny základní pojmy týkající se této oblasti a především zde bude uveden marketingový mix produktů a služeb v cestovním ruchu a jeho hlavní prvky a odlišnosti od klasického marketingového mixu.

Produkty a služby poskytované na trhu cestovního ruchu jsou podle Jakubíkové (2012, str. 16) vždy vázány k určitému místu, obci, městu, regionu či státu. Regionální produkty a služby značně souvisí s kvalitou a schopností veřejné správy.

4.1.1 Pojmy volný čas a animace

Pro účely bakalářské práce je třeba vymezit pojem volný čas. Volný čas je jedním z hlavních předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu a turismu.

Podle Collina (1994) je volný čas „*časem, kdy můžete dělat, co chcete.*“ Tato definice je však tak všeobecná, že může zahrnovat nesčetné množství různých činností a organizací, které na první pohled nemusí mít nic společného. Odvětví služeb pro využití volného času je obecně definováno jako „*firmy poskytující zboží a služby využívané lidmi během jejich volného času*“ jak uvádí Horner (2003, str. 54).

Volný čas v užším pojetí je možné definovat podle Jakubíkové (2012, str. 16) jako „*část mimopracovní doby, v níž člen společnosti nevykonává žádnou nutnou činnost a kterou podle vlastního rozhodnutí využívá pro oddech, rozvoj osobnosti a pro různé formy zájmové činnosti.*“

Jakubíková (2012, str. 16) také uvádí, že důležitým faktorem volného času je jeho relativní stálost. Hranice volného času je možné určit vyčleněním z mimopracovní doby času nezbytného pro přepravu do zaměstnání či nákupy, času

nutného pro domácí práce a času věnovaného k uspokojení základních fyziologických potřeb jako je například potřeba jídla či spánku.

Pojem animace je možné dle Zelenky a Páskové (2012, str. 37) definovat jako organizování a stimulování zábavy návštěvníků, účastníků zájezdu či průvodcované prohlídky. Animace se stále častěji využívá pro překování pasivity návštěvníků, zlepšování kvality jejich prožitku, vyvolání záliby a zanícení, jako způsob propagování aktivit a orientování návštěvníků na vybrané aktivity.

4.1.2 Regionální produkty

Regionální produkty, tedy obecněji produkty cestovního ruchu se skládají z velkého množství dílčích „podproduktů“ a služeb od různých poskytovatelů. Regionální produkt tak není možné chápat jako klasický spotřebitelský produkt a ani pro něj neexistuje jednotná obecně uznávaná definice.

Pojem regionální produkt je možné definovat jako souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího či koordinujícího v daném regionu, jak uvádí Pásková (2002, str. 225). Jinou definici nabízí Palatková (2011, str. 51), podle které je možné pojem regionální produkt vymezit ve dvou základních rovinách. A to v podobě primární či sekundární nabídky destinace nebo o službě či kombinaci služeb v daném regionu.

Obecně se produkt cestovního ruchu vyznačuje charakteristickými vlastnostmi, jejichž povaha se odvíjí od charakteru služeb, které do daného produktu vstupují.

4.1.3 Poskytované služby

Služby poskytované v oblasti cestovního ruchu jsou službami komplexními. Jednotlivé služby jsou tedy velmi nesourodé a z hlediska klasifikace je možné je členit hned z několika různých hledisek.

Základní členění služeb cestovního ruchu je uvedeno na obrázku 1.

Obrázek 1. Struktura služeb v cestovním ruchu

Zdroj: Převzato z Jakubíkové (2012, str. 23)

Jak uvádí Jakubíková (2012, str. 35), do služeb v cestovním ruchu patří také dodavatelské služby, které zahrnují mimo jiné sportovně rekreační služby, pod které spadá i rozvoj cykloturistiky a s tím související cyklostezky. Tyto služby využívají přírodně i uměle vytvořených předpokladů především k rozvoji sportu, rekreace a turistiky, a patří k nejvýznamnějším z hlediska účasti na cestovním ruchu.

4.1.4 Regionální marketing

Regionální marketing se zaměřuje na dosahování cílů obcí a regionů neboli určitých teritorií, prostřednictvím uspokojování potřeb obyvatelstva, podnikatelů, investorů a především návštěvníků. Podle Jakubíkové (2012, str. 79) je založen na dobrovolné spolupráci všech zúčastněných subjektů a klade důraz na vytváření

kooperačních sítí nejen mezi veřejným a soukromým sektor, ale i sítí uvnitř těchto sektorů.

Jakubíková (2012, str. 79) dále uvádí, že regionální marketing je zaměřen na zlepšení celkové image daného regionu, na přilákání obyvatel, investorů a podnikatelů a na rozvoj cestovního ruchu.

Obecné principy regionálního marketingu je možné podle Vaculíka (2005, str. 211) shrnout do následujících bodů:

- orientace všech aktivit na stranu poptávky (na zákazníka a jeho potřeby),
- komunikace jako výchozí princip a nástroj zajišťující proces směny mezi nabídkou a poptávkou,
- koordinace (nekonfliktní společný postup aktérů),
- kooperace (spojování dílčích omezených zdrojů a jejich efektivní využití),
- kreativita (hledání inovativních způsobů řešení problémů a vytváření nových struktur)
- koncepce (proces musí směřovat k jednoznačně stanoveným cílům a zajištění organizace jejich naplnění)
- realizace (důraz kladen na realizaci projektů)
- kontinuita (regionální marketing je dlouhodobý proces)
- kontrola (všechny aktivity musí být neustále kriticky hodnoceny a toto hodnocení musí vést ke korekturám procesu.

Pro regionální marketing je základní marketingový mix „4P“ rozšířen o další čtyři prvky: o lidský faktor, o programy a podporu, podnikatelské prostředí a partnerskou spolupráci, stejně tak jak tomu je i u obecnějšího marketingového mixu cestovního ruchu, který je blíže popsán v následující podkapitole.

4.1.5 Rozšířený marketingový mix cestovního ruchu

Marketingový mix cestovního ruchu je tvořen „8P“. Všechny tyto faktory jsou charakterizovány a blíže specifikovány v rámci této podkapitoly.

Produkt cestovního ruchu je možné podle Jakubíkové (2012, str. 192) definovat jako „*souhrn veškeré nabídky soukromého a veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruch koordinující.*“ Cestovní ruch se řadí do odvětví služeb, které se od klasických produktů odlišují především svojí nehmotností, proměnlivostí, neskladovatelností či neoddělitelností od osoby poskytovatele. Výsledkem těchto faktorů je, že personál, který se účastní produkce či dodávky dané služby se stává součástí samotného produktu stejně tak, jako samotný zákazník. Produkty cestovního ruchu či služeb pro využití volného času mají ve svém produktovém mixu proměnlivý obsah hmotných a nehmotných prvků.

Distribuce produktů cestovního ruchu je dle Jakubíkové (2012, str. 220) velice specifická. Klasické výrobky bývají dodávány na místo, kde si je zákazník kupuje, neboli jsou z místa výroby dodávány přímo k zákazníkovi, zatímco služby cestovního ruchu lze realizovat pouze přímo v místě jejich samotné produkce. V tomto oboru tak existuje zvláštní skupina zprostředkovatelů cestovního ruchu, která zahrnuje především cestovní agentury, cestovní kanceláře, touroperátory či firmy, které sestavují prázdninové balíčky atd. K velkému rozšíření distribučních kanálů došlo především díky rozmachu internetu. Nabídka služeb cestovního ruchu se skrz internet dostává přímo do domácností či na pracoviště potenciálního klienta. Kvalitní a efektivní distribuce je v dnešní době spjata s propojením s rezervačními distribučními marketingovými systémy.

Cenu v cestovním ruchu není možné podle Jakubíkové (2012, str. 240-241) tvořit pouze na základě klasických marketingových přístupů. Je třeba zde využít dobré znalosti samotného odvětví služeb cestovního ruchu a jednotlivého sektoru či konkrétního zařízení, ve kterém má být cena stanovena. V této oblasti cena obvykle nevystupuje jako reprezentant určité služby, ale celého balíku služeb, které jsou často i z různých odvětví. Například při tvorbě ceny zájezdu, který je produktem složeným z mnoha dílčích produktů, jako jsou informace, doprava, ubytování, stravování či různé programy. Cenou, kterou je zákazník cestovního ruchu ochoten zaplatit za nabízený produkt nebo služby, vyjadřuje jeho subjektivní ohodnocení očekávaného užitečného efektu.

Komunikace je v cestovním ruchu velice důležitá, neboť ovlivňuje samotný cestovní ruch jako takový, popisuje Jakubíková (2012, str. 246-248)... V cestovním ruchu patří mezi hlavní komunikační nástroje reklama v podobě různých katalogů, brožur či reklamy v médiích. Dalším důležitým nástrojem je podpora prodeje, která je realizována prostřednictvím veletrhů, výstav, soutěží, her, ochutnávek či slevových kupónů. Neméně významným nástrojem je zde i PR s masmédií, dodavateli, odběrateli či sponzory. Výrazným komunikačním prostředkem v oblasti cestovního ruchu se v současné době stal internet.

Jakubíková (2012, str. 280) ve svém díle uvádí, že **lidé** jsou prvním prvkem rozšířeného marketingového mixu cestovního ruchu. Většina služeb je v této oblasti poskytována právě lidmi, kteří mohou zaujímat různé role. Mohou být investory, vlastníky, manažery, zaměstnanci, dodavateli výrobků i poskytovateli služeb, obchodními mezičlánky, ovlivňovateli, zaměstnanci státních a veřejných institucí, residenty či zákazníky. Kvalita produktu a spokojenost zákazníka je tak přímo i nepřímo ovlivňována lidmi. Firmy působící v oblasti cestovního ruchu musí proto investovat především do rozvoje lidských zdrojů.

Balíčky a jejich tvorba jsou dalším prvkem rozšířeného marketingového mixu cestovního ruchu. Pod pojmem balíček se rozumí konkrétní sestavení vzájemně se doplňujících služeb do komplexní nabídky, obvykle za jednotnou cenu, informuje Jakubíková (2012, str. 283). Balíček může být sestaven například provozovatelem určitého zařízení, turistickým informačním centrem či dopravní společností. Tyto subjekty pak tento balíček nabízejí zákazníkům. Anebo může být balíček sestaven jinou osobou například prostřednictvím cestovní kanceláře. Takto vytvořený balíček obsahuje produkty od nezávislých dodavatelů a je nabízen potencionálním zákazníkům cestovních kanceláří nebo prostřednictvím cestovní agentury.

Programy jsou dle Jakubíkové (2012, str. 284) dalším prvkem rozšířeného marketingového mixu cestovního ruchu. Tvorba balíčků vytváří komplexní nabídku, na kterou dále úzce navazuje i obsahová specifikace programů, které jsou určeny různým typům klientů neboli různým tržním segmentům. Tvorba programů společně s tvorbou balíčků plní v marketingu cestovního ruchu pět hlavních úloh. Eliminují působení faktoru času, zlepšují rentabilitu, podílejí se na využívání segmentačních

marketingových strategií, jsou komplementární vůči ostatním prvkům marketingového mixu a při správné kombinaci vytvářejí mnohem přitažlivější a zajímavější nabídku produktů. V neposlední řadě pak spojují dohromady vzájemně nezávislé organizace.

Partnerství je posledním prvkem rozšířeného marketingového mixu cestovního ruchu a představuje krátkodobé i dlouhodobé spojení různých subjektů, které sledují společné zájmy a cíle. Partnerství je založeno na dobrovolnosti, rovnosti a pragmatickém zhodnocování výhod pro všechny zúčastněné subjekty. Partnerství je uzavíráno za účelem získání určité výhody, kterou by jinak samotný subjekt nezískal. Za spolupráci je možné podle Jakubíkové (2012, str. 286-287) považovat součinnost dvou a více subjektů zainteresovaných na rozvoji cestovního ruchu či na poskytování služeb s cestovním ruchem spojených.

4.2 Stezky

Následující kapitola je věnována významu a funkcím stezek pro člověka. Blíže jsou popsány cyklostezky, a pak samotná cykloturistika.

4.2.1 Význam stezek

Význam stezek je především v tom, že pomáhají chránit přírodu v chráněných územích i mimo ně, uvádí Friedlová (1991, str. 5). Zejména do chráněných území je přístup povolen jen po veřejných a značených cestách. Návštěvník má jistotu, že uvidí chráněné druhy fauny a flóry, aniž by musel porušit zákaz a odbočit z cesty. Tím se zamezuje narušování chráněného území například hledáním místa s výskytem vzácných rostlin a s ní spojenou devastací okolí apod. Ovšem význam stezek spočívá i v odvádění návštěvníků od míst, kde je zvýšená návštěvnost nežádoucí (hnízdíště vzácných ptáků, ohrožené lokality rostlin, nebezpečí eroze).

Každá návštěva chráněného území nebo jiné části přírody plní svůj výchovný i vzdělávací cíl jedině tehdy, je-li spojena s poučením a s vysvětlením pozorovaných

jevů přímo na místě. Proto může naučná stezka v terénu nahradit i odborného průvodce a je přístupna opravdu nejširší veřejnosti.

Na stezkách je možné se setkat i s informačními tabulemi, které upozorňují i na negativní jevy v krajině s udáním důvodu, proč je určitý zásah nevhodný. Vysvětlují i různé vztahy v ekosystémech a rozvíjejí tak ekologické myšlení. Jindy umožňují přístup k zajímavostem, ke kterým by se návštěvníci ani jinak nedostali (cesta v rašeliništi, pozorovatelná u rybníka apod.).

Stezky, ať již jsou jakéhokoli typu, jsou zpestřením každé turistické trasy mimo chráněná území a pomáhají zde plnit nejen tělovýchovný, ale hlavně důležitý výchovně – vzdělávací úkol, který turistika má. V krajině narušené lidskou činností si budovatelé stezek kladou za cíl chránit zbytky živé i neživé přírody a vychovávat k aktivní ochraně přírody.

4.2.2 Funkce stezek

Bez ohledu na druh stezky je možné souhrnně konstatovat, že stezky obecně plní podle Kunta (2013, str. 9) následující funkce:

- **Informační funkce** – stezka poskytuje poučení o přírodě a způsobech její ochrany, o vývoji určité sledované oblasti, o zajímavostech okolí stezky, o hospodářské činnosti člověka, o složení přírodních společenstev.
- **Výchovně-vzdělávací funkce** – učí praktické ochraně přírody, všímá si vzájemného vztahu živé a neživé složky ekosystému i vzájemných vztahů organismů, rozvíjí a doplňuje poznatky získané ve škole, upozorňuje na negativní působení člověka.
- **Vybízející funkce** – vede návštěvníky záměrně k aktivní účasti na ochraně přírody, bojuje proti lhostejnosti, apeluje na svědomí a uvědomělost návštěvníků a jejich citový postoj k přírodě a k živým organismům.
- **Ochranná funkce** – např. naučné stezky chrání zvláště ohrožené druhy tím, že návštěvníka záměrně vedou od míst, kde je zvýšená návštěvnost nežádoucí.
- **Objevitelská funkce** – stezky návštěvníkovi, který hledá zajímavá místa nebo chráněné fenomény v krajině, dávají jistotu, že ho k těmto místům zavedou a navíc mu nabízejí i známé informace o nich. Takže návštěvník nemusí hledat v krajině a přitom poničit okolí.

- **Estetická funkce** – stezka ukazuje krásné a neopakovatelné přírodní prostředí, vhodně doplněné udržovanými panely se zdařilou grafickou úpravou, esteticky zapadající do svého okolí.
- **Motivační funkce** – zajímavými údaji, které je možné při návštěvě doplnit přírodovědnou hrou a úkoly na trase souvisejícími s pozorováním přírody se vzbuzuje zájem o samotnou stezku i ochranu přírody a vyvolává ochotu spolupodílet se na budování podobných zařízení a jejich údržbě.
- **Propagační funkce** – stezky propagují prospěšnou činnost dobrovolných ochránců přírody i profesionálních pracovníků ochrany přírody a její význam v dnešní době. Vyzdvihují kladný vztah člověka k přírodě.
- **Uspokojující funkce** – člověk, dostane-li se na nějaké zvláštní místo, kde úplně nerozumí souvislostem, hledá odpovědi. A proto je velice příjemné, když vysvětlení v podobě informačního panelu je nedaleko.
- **Didaktická funkce** – učí způsobům i ověřeným postupům při praktické ochraně přírody a zlepšování životního prostředí. Ukazuje například způsoby péče o staré stromy, ochrany před vysušnými větry a erozí. Seznamuje s metodami práce státní ochrany životního prostředí.
- **Komplexní působení** – stezky všeho druhu podchycují více lidských zájmových činností a činností, mají vlastivědnou a turistickou náplň, zahrnují zajímavosti z archeologie a vedou tak ke komplexnímu poznání přírody.

Všechny tyto jmenované funkce může plnit podle Friedlové (1991, str. 6) jakákoliv stezka současně, ale i odděleně, přičemž *„oddělování je jen umělým schématem, které ukazuje různá hlediska a záměry při budování např. naučných stezek“* Vedle promyšlené náplně stezky hraje svou výchovnou roli i estetické provedení a vhodné umístění panelů.

4.2.3 Druhy stezek

V současné době je možné pro rekreaci, aktivní odpočinek i využití trávení volného času vybrat z mnoha druhů stezek a cest. Mezi nejznámější je možné

jmenovat naučné stezky a školní naučné stezky, stezky zdatnosti, církevní poutě, křížové cesty či cyklostezky.

Vzhledem k obsahu této bakalářské práce jsou níže podrobněji charakterizovány cyklostezky. Ostatní druhy tematických stezek jsou uvedeny v příloze č. 1.

4.2.3.1 Cyklostezky

Jak uvádí Pavel Mucha (2007, str. 61) z odboru regionálního rozvoje, „*kraj Královéhradecký má zpracovanou koncepci cyklo dopravy Královéhradeckého kraje, řešící na území páteřní síť cyklotras a to jak evropského, neregionálního a regionálního významu s návazností na sousední území krajů a příhraniční oblasti s Polskou republikou*“. Samotná oblast Krkonoš nabízí spoustu možností pro cykloturisty. Pro horskou cykloturistiku je v Krkonoších vytyčeno na 60 cyklotras a cyklostezek. Hlavní cyklotrasou je **Jizersko-Krkonošská magistrála** spojující Harrachov a Žacléř (71 km), ostatní tvoří systém okružních i cílových cyklotras vedoucích na zajímavá místa v Krkonoších. Využívají převážnou většinu sjízdných lesních cest a svážnic III. zóny národního parku Krkonoše. Celá síť cyklotras a cyklostezek je v Harrachově napojena na dálkovou silniční cykloturistickou trasu systému KČT č. 55, jak je uvedeno v Regionu Krkonoše (2016, online). Mezi nejznámější cyklostezky v Krkonoších patří Labská cyklostezka.

Labská cyklostezka Nadace Partnerství je mezinárodní cyklotrasou evropského významu. Německý dvoudílný průvodce po Elberadweg uvádí celkovou délku 1165 km. V Německu je dlouhodobě hodnocena jako nejoblíbenější cyklotrasa, jak je uvedeno v Labské stezce v Královéhradeckém kraji (2011, str. 1). Stezka je přístupna pro vozíčkáře (sjízdnost cest i ubytování), průvodce popisuje cesty k prameni Labe a to jak na kole, pěšky i s dojezdem na Labskou boudu. Podrobná mapa snadno orientuje v terénu i s vazbou na okolí dle aktuálního počasí, cyklistického vybavení a schopností cyklistů, tvoření návratových okruhů.

4.3 Cykloturistika

Podle Zelenky a Páskové (2012, str. 90) je cykloturistika jedna z forem turistiky, které je zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole.

Přestože existuje velké množství map a propagačních materiálů, které mohou cyklisté využít jako informační zdroj pro přípravu trasy, či celé dovolené, jen velice málo z nich je koncipováno jako „cyklobalíček“, tedy materiál poskytující kompletní informace včetně služeb pro cykloturistiku v daném regionu. Dobrým příkladem takového cyklobalíčku je např. *„série **Víkend na kole** vydaná nadací Jihočeské cyklostezky“*, jak uvádí Mucha (2007, str. 30).

V Krkonoších je možné nalézt množství cyklostezek - vhodnější je ovšem hovořit o cykloturistických trasách, neboť cyklostezky vedou po pozemních komunikacích. Oproti tomu cykloturistické trasy vedou často terénem, po nezpevněných cestách a stezkách.

4.3.1 Státní program podpory cestovního ruchu

Jak uvádí Martínek (2007, str. 30), cykloturistika je podporována MMR prostřednictvím Státního programu podpory cestovního ruchu zahrnuje program č. 2, který je zaměřen na „Podporu budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu pro sportovně-rekreační aktivity“. V rámci tohoto dotačního titulu jsou vyčleněny aktivity „Vybudování, oprava a rekonstrukce cyklostezek“ a „rekonstrukce a vybudování parkoviště a odpočívárny pro cykloturistiku“. Program č. 3 je zaměřen na „Podporu prezentace České republiky jako destinace cestovního ruchu“, mj. také na oblast cykloturistiky (neinvestiční náklady). Další formou podpory cykloturistiky jsou aktivity ČCCR – CzechTourism a Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI). Jestliže ten poprvé přispěl na výstavbu cyklostezek v roce 2001 výší 12 miliónů Kč, tak v roce 2006 to již bylo 153,7 miliónů Kč.

5. Praktická část

Jelikož je práce věnována regionu Krkonoše, je zde následně popsán historický vývoj zdejších stezek a cest, jednotlivé druhy stezek, s jejich funkcemi a významem pro dnešního člověka. Následující část praktické části bakalářské práce je věnována samotnému výzkumu.

5.1 Charakteristika regionální oblasti

Dle Davida a Soukupa (1996) jsou Krkonoše s Podkrkonoším nejvýznamnější přírodní oblastí cestovního ruchu v České republice. Vlastní Krkonoše představují výrazný geomorfologický celek na pomezí Čech a Slezska. Krkonoše jsou nejvyšším horstvem České republiky. Mimořádné bohatství přírodních krás i rekreačních zázemí z nich činí turistický cíl prvořadého významu. Tradice cestovního ruchu v Krkonoších přetrvávají už dvě století. Navazují na původní horské hospodaření, kdy boudy již v 19. století začaly přijímat turisty, lovce, umělce i jiné hosty. Díky hustému osídlení, manufakturní výrobě a průmyslu v Podkrkonoší byly brzy postaveny cesty, silnice, později i železnice. Krkonoše mají vysokou návštěvnost krátkodobou i dlouhodobou, domácí i zahraniční. Přispívají k tomu dobrá dopravní dostupnost, vybavení službami, horský terén, množství přírodních zajímavostí, dlouho trávající sněhová pokrývka.

5.2 Vznik turistických cest a stezek

Král (1972, str. 157) o cestě na prvním místě uvádí, že je „nepříliš širokým pruhem země ušlapaným nebo projetým a zvláště upraveným pro chůzi nebo jízdu menšími povozy“, a hned dále dodává, že cesta je také „jakoukoli dráhou zřízenou nebo zvolenou pro chůzi, jízdu, dopravu.“

Pravěké obchodní cesty křížují českou kotlinu již několik tisíciletí. Existují důkazy, že přes podkrkonoší se přepravoval „sopečný obsidián, oblíbená surovina k výrobě různých škradel, drásadel a srpků doby kamenné. Opačným směrem pak byla dovážena duryňská sůl do krajů na dolním i středním Labi“, jak uvádí Pinta (2004, str. 12).

Tuto přepravu křižovala severojižně, úvalem Moravy, proslulá jantarová cesta, vedená od Baltu až na Jadran. Tyto nejstarší „dálnice“ nebyly nikterak udržované, nýbrž sloužily jen jako hlavní tahy pravěkého obchodního ruchu, s poměrně pevnými body - brody se zastávkami u řek, různá překladiště nebo průsmyky s nepohodlnějšími přechody horských pásem.

Pinta (2004, str. 14) dále uvádí, že zpočátku vedly krajem a hlavně přes hory úzké pěšinky a dopravní spojení mezi původními sídly vykonávali pouze pěší, např. chodci, běžci, nosiči. Teprve využitím domácích zvířat (voli, koně, oslové, muly) ke službě člověku se pěší doprava rozšířila o dopravu soumarskou a pěšiny se rozšířily v soumarské cesty (Säumersteig).

Jak po cestách jezdily povozy, časem se rozšiřovaly do zemských stezek, vyježděnými úvozy. Staré kamenité zemské stezky, vinoucí se údolními Krkonoš, často v minulosti ohrožované lupiči, se začaly proměňovat v asfaltové silnice. Narostly hlavně po zavedení železnice v 19. století, kdy se začala rozvíjet i turistika, jak uvádí Mucha (2007, str. 18). Podhůří však zůstávalo poněkud ve stínu Krkonoš, kam směřoval hlavní proud návštěvníků. Za předchůdce turistů snad lze považovat návštěvníky lázní v Kuksu a Lázní Bělehrad, pozornost přitahoval i hrad Pecka.

Požadavek na rychlost a plynulost dopravy a hlavně motorizace, to byly další faktory budoucích velkých změn nejen v regionu, ale v celé dopravní síti.

5.3 Tématická a realizační východiska, metodické poznámky

Pro praktickou část této práce je použita metoda kvalitativního výzkumu. Prvotní podmínkou pro realizaci a následné vyhodnocení samotného kvalitativního výzkumu je definovat jaký je jeho cíl.

Cílem výzkumu je vytvoření takové stezky, která bude zaměřena na člověka se psem. Stezku tohoto typu by ovšem mohli využívat i rodiče s dětmi nebo senioři v doprovodu psů. Z tohoto důvodu byla jako první cílová skupina pro realizaci výzkumu zvolena skupina potenciálních uživatelů stezky. Prvním dílčím cílem práce je zjistit, co pes a jeho majitel, dítě či senior potřebuje, aby stezka byla atraktivní. Druhou cílovou skupinou pro tento výzkum byla zvolena skupina majitelů

či provozovatelů hotelů a penzionů v Krkonoších, neboť jejich pohled na věc je důležitý. Autorka práce analyzuje, zda by takový typ stezky ve svém okolí uvítali kladným způsobem a zda by byla pro ně přínosem z pohledu zvýšení atraktivity prostředí a celkového cestovního ruchu.

V rámci provedeného výzkumu byly formulovány dvě výzkumné otázky:

Výzkumná otázka č. 1: Využijí majitelé psů cyklostezku, jež pro ně bude speciálně zaměřená?

Výzkumná otázka č. 2: Bude specifická cyklostezka přínosem pro poskytovatele ubytování a zvýší tak turistickou atraktivitu Krkonoš?

5.4 Shromáždění podkladů a průběh šetření

První výzkum byl realizován prostřednictvím dotazníkového šetření, ve kterém bylo stanoveno nejprve několik rozřazovacích úvodních uzavřených otázek, a poté byla pokládány respondentům polouzavřené otázky, jejichž úkolem bylo zjistit, jaký ohlas by cyklostezka společná jak pro lidi, tak i pro psy u veřejnosti vyvolala. Celé znění dotazníku je uvedeno v příloze č. 4. První výzkumný vzorek obsahoval 335 respondentů, mezi nimiž se nacházeli obyvatelé České republiky mužského a ženského pohlaví a věku od 20 do 65 let, kteří vlastní psa. Cílem zkoumání je zodpovědět první výzkumnou otázku, zdali by majitelé psů využívali cyklostezku, která by byla pro ně speciálně zaměřená.

Druhý výzkum byl realizován prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s majiteli či provozovateli ubytovacích zařízení, kteří umožňují pobyt se psem, ve zkoumané oblasti, tedy v Krkonoších a přilehlém okolí. Výzkum byl realizován s 10 respondenty, z toho 7 muži a 3 ženami. Věkový průměr respondentů je 42,3 let. Jednotliví respondenti dali souhlas s tím, že jejich odpovědi budou písemně i zvukově zaznamenány. Respondenti byli uvědomeni o tom, že výzkum bude zcela anonymní a nahrávky uslyší a přepisy rozhovorů uvidí jen výzkumník. Respondenti byli informováni, že přečtením této bakalářské práce nebude možné je na základě jejich výpovědí identifikovat.

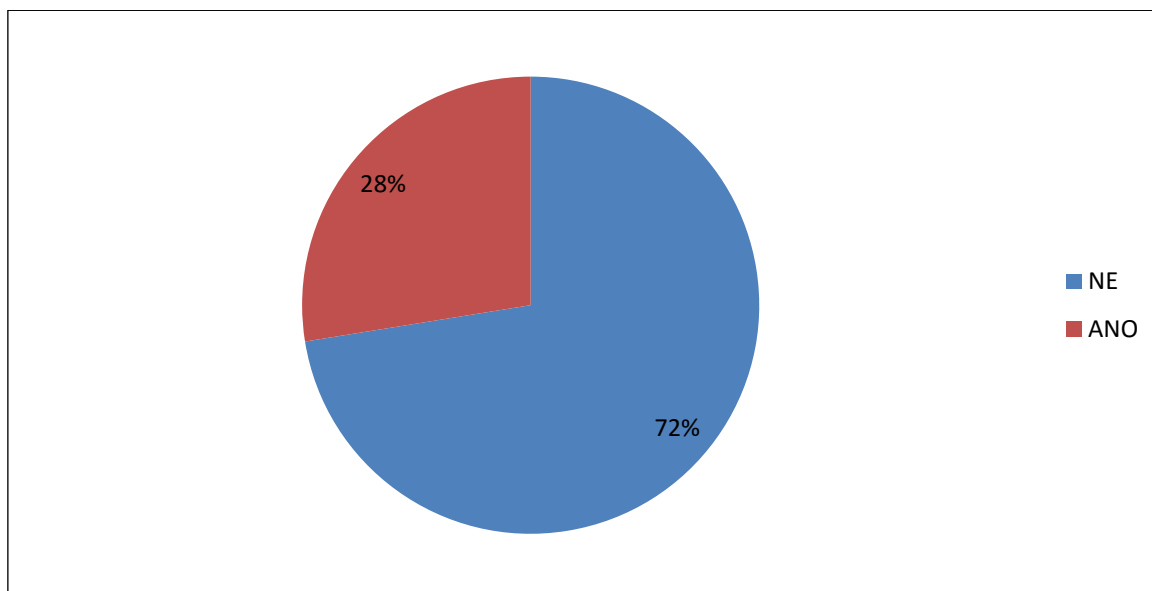
Otázky, které byly majitelům v polostrukturovaném rozhovoru pokládány, jsou uvedeny v příloze č. 5.

5.5 Zpracování a interpretace výsledků šetření

5.5.1 Výzkum č. 1

Z provedeného úvodního průzkumu bylo zjištěno, že pouze 28 % z dotazovaných respondentů podniká se svým psem výlety do Krkonoš a jeho okolí. Výsledky dotazníkového šetření jsou uvedeny na grafu 1.

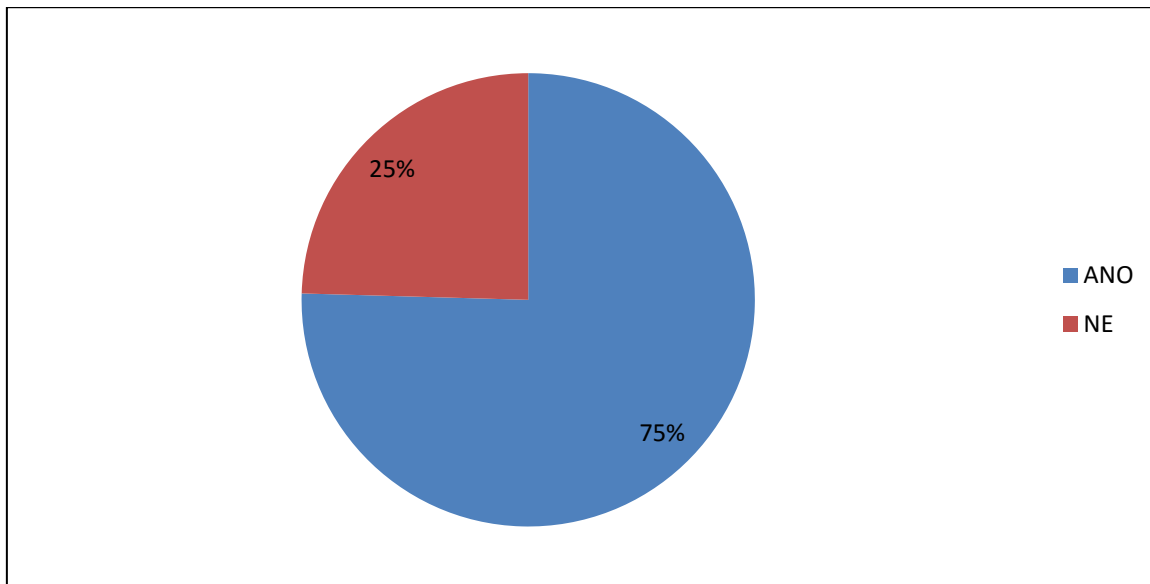
Graf 1. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – výlety do Krkonoš a okolí

Zdroj: Vlastní zpracování

Z dotazníkového šetření bylo dále zjištěno, že 75 % z celkového počtu respondentů jezdí na kole a 25 % na kole vůbec nejedí, jak je ilustrováno na grafu 2.

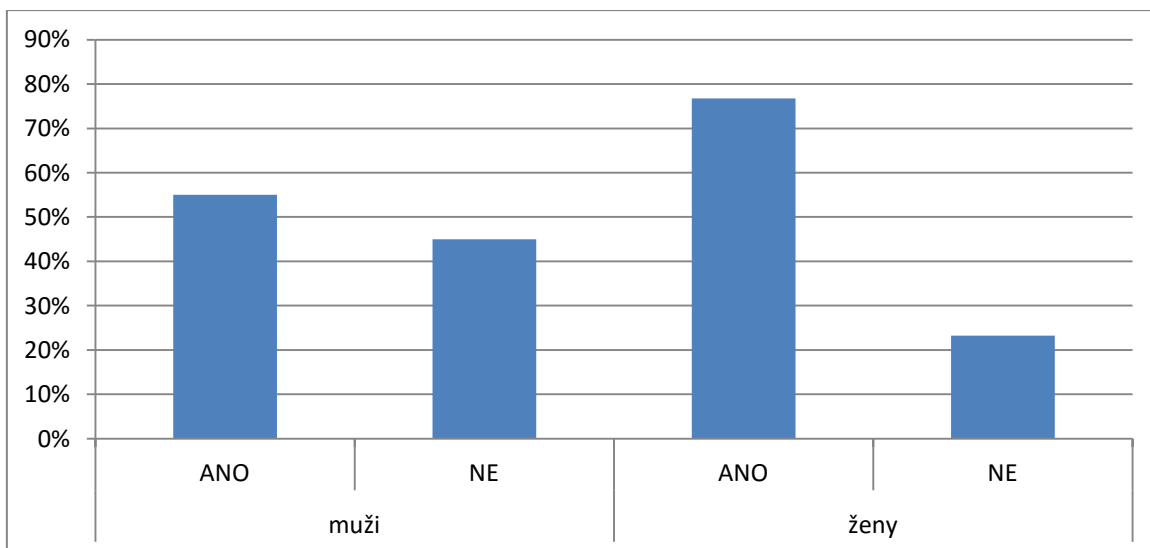
Graf 2. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – jízda na kole

Zdroj: Vlastní zpracování

Při gendrovém srovnání jezdí na kole spíše ženy než muži. Rozdíl mezi nimi tvoří 22 %. Tedy z dotazovaných mužů jezdí na kole pouze 55 % mužů, zatímco z dotazovaných žen jezdí na kole 77 %. Vzájemné srovnání je uvedeno na grafu 3.

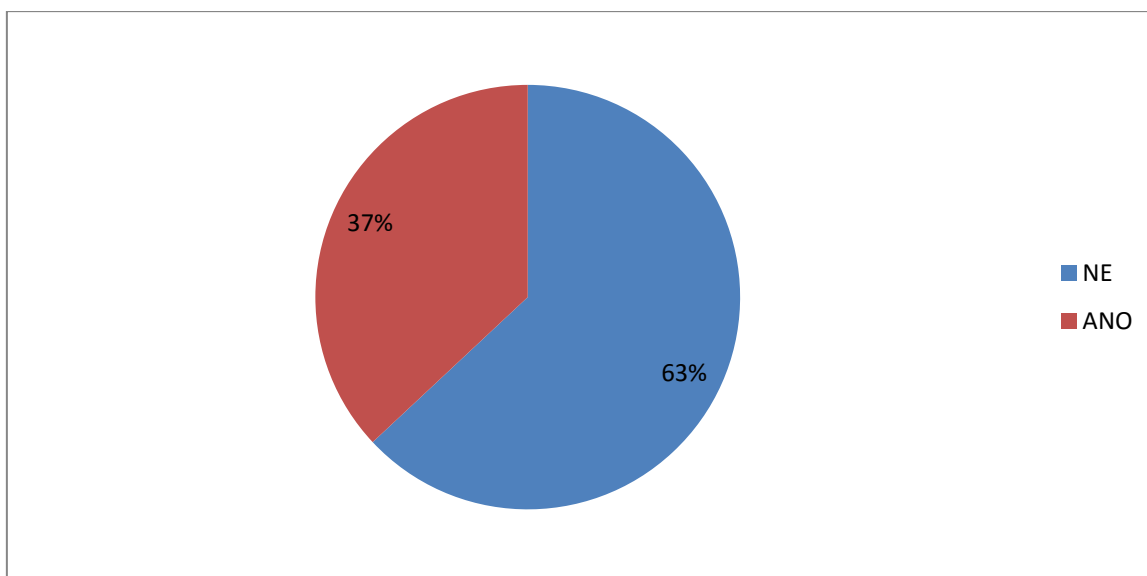
Graf 3. Podíl mužů a žen – jízda na kole

Zdroj: Vlastní zpracování

Ti respondenti, kteří jezdí na kole, byli dále dotazováni, zdali je při jízdě doprovází i pes. Výsledky dotazování jsou uvedeny v grafu 4.

Graf 4. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – jízda na kole se psem

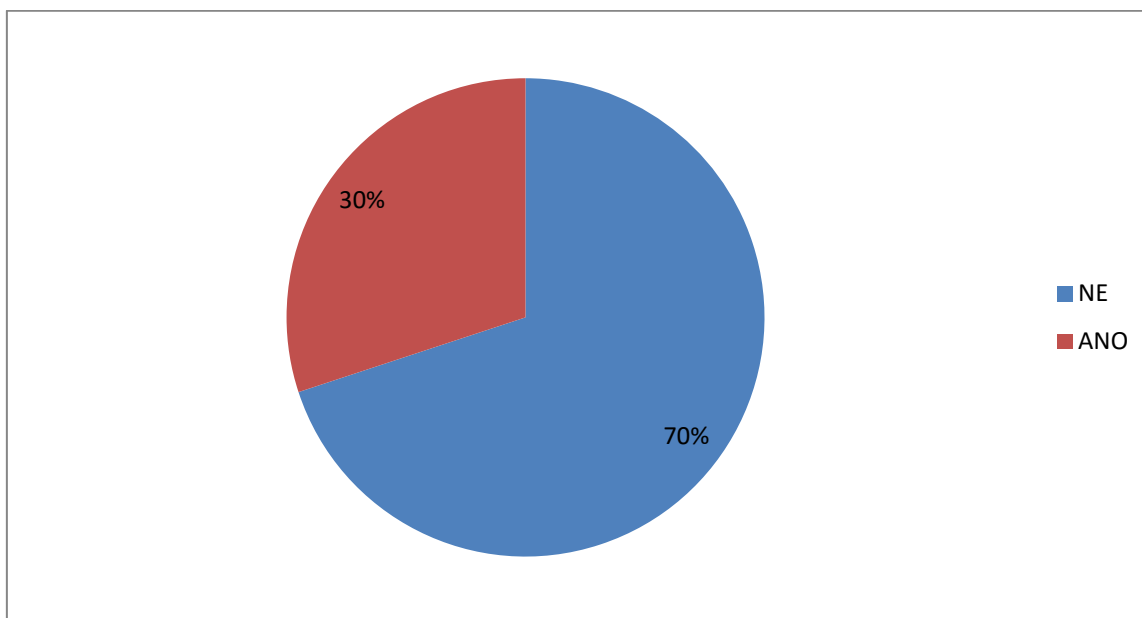

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že 37 % dotazovaných doprovází při jízdě na kole pes, naopak 63 % jezdí na kole raději bez psa.

Dále bylo zkoumáno, zdali respondenti při jízdě na kole se psem využívají současné cyklostezky. Výsledky z provedeného průzkumu jsou uvedeny v grafu 5.

Graf 5. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – jízda na kole se psem s využitím cyklostezek

Zdroj: Vlastní zpracování

Pouze 30 % dotazovaných využívá při jízdě na kole se psem současné vybudované cyklostezky, zatímco 70 % dotazovaných této možnosti nevyužívá.

Nejčastější důvody, proč jsou cyklostezky využívány a naopak důvody, kvůli kterým respondenti dosavadní cyklostezky k jízdě na kole se psem nevyužívají, jsou hierarchicky uspořádány v tabulce 1.

Tabulka 1. Důvody pro využívání a nevyužívání cyklostezek se psem

Pro	Proti
Větší bezpečnost (absence aut)	Nebezpečné pro psa i okolí (předjíždění cyklistů)
Lepší povrch	Preference přírodního terénu
Okolní příroda	Vysoká frekventovanost (přeplněnost) cyklostezky
Snadnější orientace v přírodě	Nedostatečně uzpůsobené cyklostezky (nedostatek místa)
Pes může být na volno	Nedostatečně vycvičený pes
	Nelibost ostatních účastníků cyklostezky

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi nejčastější důvody, proč lidé využívají cyklostezky k jízdě na kole i se svým psem jsou pro jejich větší bezpečnost oproti klasickým silnicím. Dalším často zmiňovaným důvodem je lepší povrch cyklostezky a okolní příroda. Mezi méně frekventované důvody patří snadnější orientace v přírodě a to, že pes může být na volno.

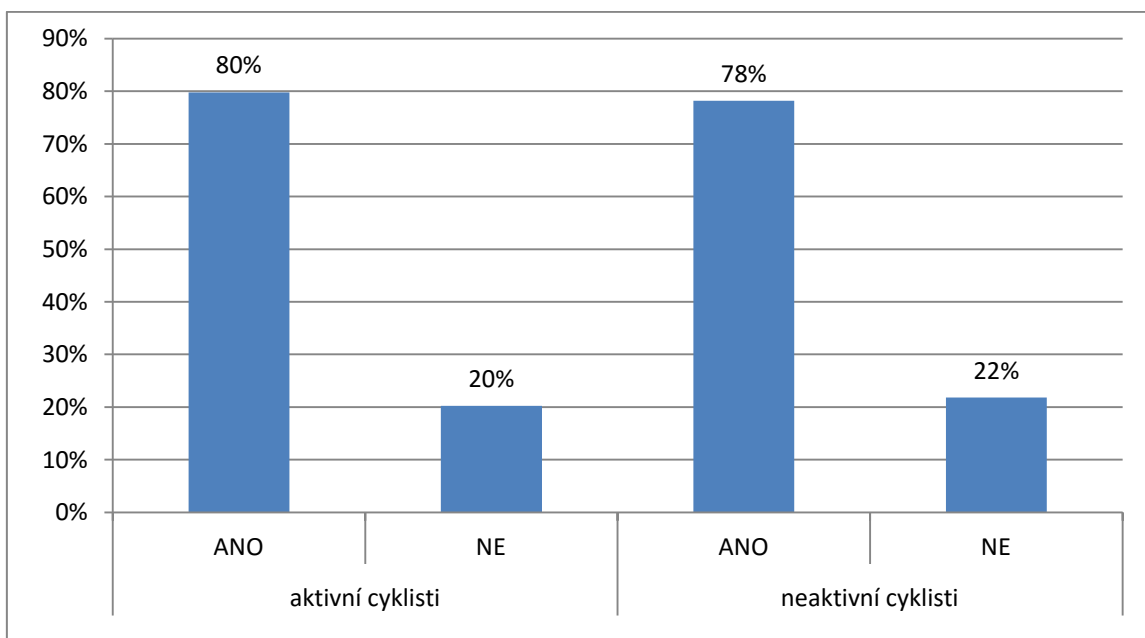
Jak již bylo zmíněno, většina respondentů nejezdí po cyklostezkách na kole, a tak bylo nalezeno i více důvodů pro tuto variantu. Mezi ty nejčastější důvody, proč na kole po cyklostezce se psem nejezdí, patří nebezpečnost pro psa i okolí a preference čistě přírodního terénu jako jsou louky, polní cesty atd. Dalším důvodem, který bezpochyby souvisí s prvním jmenovaným je vysoká frekventovanost neboli přeplněnost současných cyklostezek ostatními účastníky jako jsou cyklisté, ostatní cyklisti v doprovodu psa, bruslaři či obyčejní chodci. S tím souvisí i další často zmiňovaný důvod, a to, že stezky jsou na jízdu na kole se psem nedostatečně uzpůsobeny a není na nich pro tuto činnost dostatek potřebného místa. Mezi méně se

vyskytující důvody pak patří nedostatečně vycvičený pes či nelibost ostatních účastníků cyklostezky vůči této aktivitě.

Cyklostezku, která by byla speciálně zaměřena pro aktivitu jízdy na kole se psem, a která by tak eliminovala výše zmíněné důvody proti, by uvítalo 80 % z dotazovaných respondentů, kteří jezdí na kole.

Při vyhodnocení všech odpovědí, tedy i těch respondentů, kteří sami na kole nejedí, by takovou cyklostezku uvítalo pouze o 2 % respondentů méně, tedy celkem 78 %. Porovnání je vyobrazeno na grafu 6.

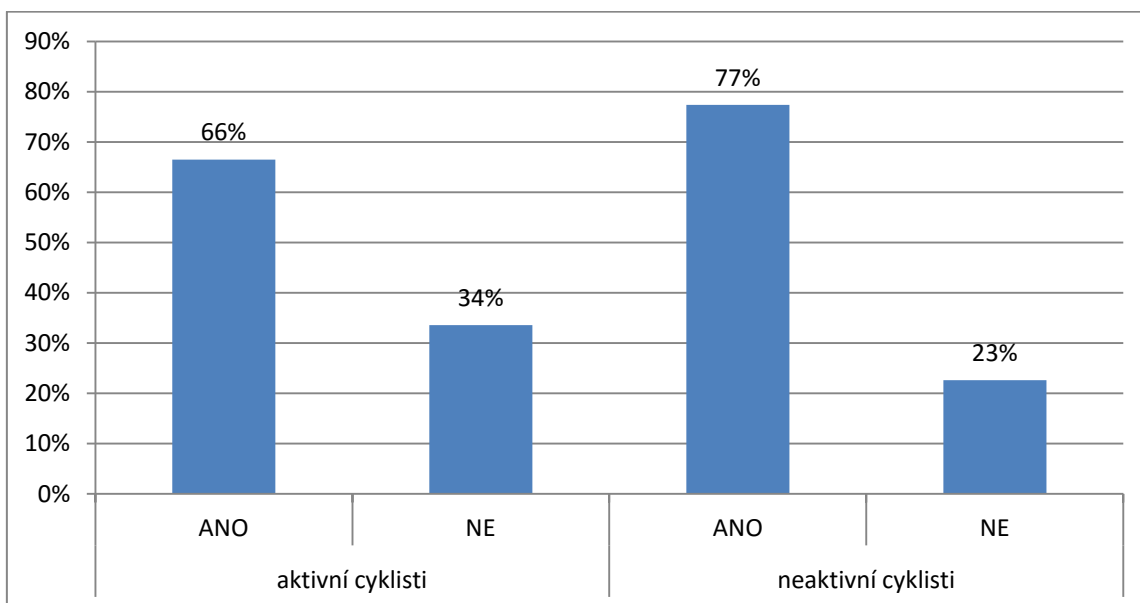
Graf 6. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku - preference speciálně přizpůsobené cyklostezky pro jízdu na kole se psem

Zdroj: Vlastní zpracování

Jednou z možností, jak uzpůsobit cyklostezku pro jízdu na kole se psem je rozdělit ji na rychlejší a pomalejší pruh. Takovou možnost vidí jako vhodné řešení 66% z dotazovaných aktivních cyklistů, kteří jezdí se svým psem na kole. Majitelé psů, kteří ač sami na kole nejezdí, by tuto možnost uvítali ještě více, a to v 77 %. Po porovnání mínění aktivních a neaktivních cyklistů je uveden graf 7.

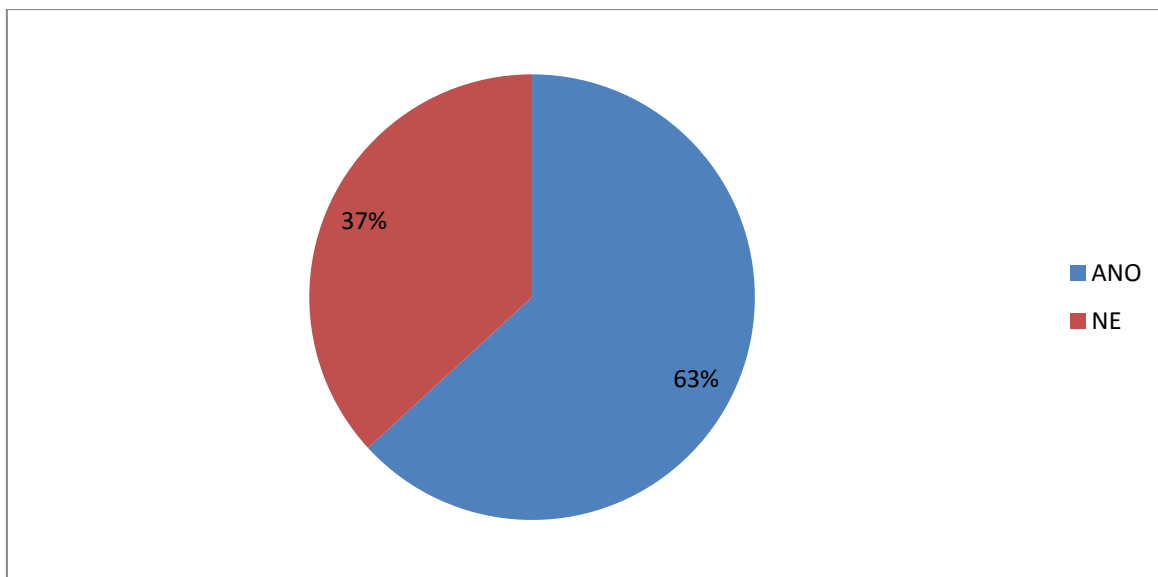
Graf 7. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – preference oddělení rychlejšího a pomalejšího pruhu cyklostezky

Zdroj: Vlastní zpracování

Další z možností, jak cyklostezku více uzpůsobit, je vytvořit jako doplněk vyhrazený prostor pro psí agility. Tuto možnost by uvítala více jak polovina dotazovaných respondentů, jak vyplývá z grafu 8.

Graf 8. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – zvláštní prostor pro psí agility

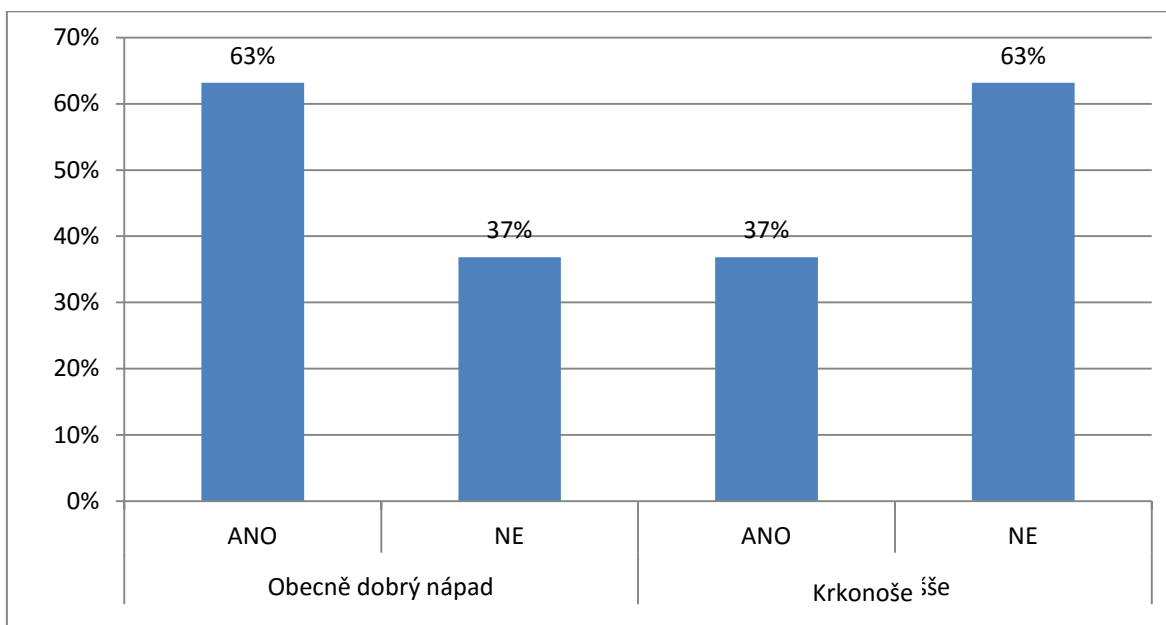

Zdroj: Vlastní zpracování

Možnost provozovat na vyhrazeném prostoru stezky psí agility by uvítalo celkem 63 % ze všech dotazovaných, pouze 37 % respondentů by o tuto možnost zájem nejevil.

Na závěr průzkumu byla respondentům položena otázka, zdali shledávají obecně tento nápad na speciální cyklostezku pro psy jako kladný a zdali by záměrně navštívili takovou stezku, která by byla vybudována v Krkonoších. Výsledky provedeného průzkumu jsou uvedeny na grafu 9.

Graf 9. Procentní vyjádření výsledků výzkumného vzorku – hodnocení nápadu speciální cyklostezky a jejího umístění v Krkonoších

Zdroj: Vlastní zpracování

Kladně na tuto otázku odpovědělo 63 % z dotazovaných, ovšem pouze 37 %, tedy polovina z nich by záměrně navštívilo takovou cyklostezku umístěnou přímo v Krkonoších.

Z dosažených výsledků provedeného průzkumu vyplývá, že speciální cyklostezka uzpůsobená pro jízdu na kole se psem, je žádoucí. Další část této práce se proto zabývá otázkou jak a kde danou cyklostezku pro psy realizovat. Zda je cyklostezka žádoucí i pro poskytovatele ubytování v oblasti Krkonoš.

5.5.2 Výzkum č. 2

Je vhodné určit i konkrétní místo, kde by mohla být daná cyklostezka vybudována. Stezka by měla vzniknout v lokalitě, která doposud není tak často navštěvovaná, aby např. ulehčovala přetíženým oblastem. Při volbě oblasti je nutné zohlednit zákon č. m. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Jak již bylo uvedeno, druhý výzkum byl proveden prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s majiteli či provozovateli ubytovacích zařízení, kteří umožňují pobyt se psem. Dle dotazovaných je tato možnost návštěvníky zařízení sice využívána, ale ve většině případů ne moc často. Dle respondentů záleží především na počasí.

Jan K. (38 let) k tématu říká: *„Tak mám pro ubytované se psem vyhrazený pouze jeden pokoj, a když je obsazenej, tak musíme bohužel další odmítnout.“*

Pavel H. (39 let): *„U nás se můžete ubytovat klidně i s pejskem, ale neubytujeme psy mladší jak 1 rok, nemáme s tím dobré zkušenosti.“*

Jiří M. (36 let): *„Občas se tu u nás někdo se psem ubytuje, už se nám stalo, že tu bylo 5 psů najednou.“*

Bezesporu nejčastějším důvodem, proč se majitelé ubytovacích zařízení rozhodli pro poskytování svých služeb i pro návštěvníky se psy, je rozšíření a uspokojení co největší klientely. Většina respondentů tak za touto možností shledává možnost zvýšení poptávky po jejich ubytovacích službách. Neboť lidé, kteří vlastní psa, jezdí na dovolené spíše do přírody než do měst. Dále pak uvádějí, že nepatří mezi pětihvězdičkové hotely s vysokými standardy, takže nevidí důvod, proč tuto službu návštěvníkům neposkytnout, navíc jsou návštěvníci za škodu způsobenou jejich psem plně zodpovědní.

Radka V.(50 let): *„Před provozováním našeho penzionu, jsme s manželem vyhledávali dovolenou, kde bychom si mohli vzít i Sáru sebou, no a ne vždycky jsme byli úplně spokojení s nabídkou v konkrétním místě, přišlo nám, že jen výjimečně se můžeme ubytovat i s naším pejskem. Tak jsme chtěli vyjít vstříc všem pejskařům, ale myslím si,*

že situace je nyní lepší, že víc a víc penzionů, chat dokonce už i pár hotelů nabízí ubytovat se s pejskem.“

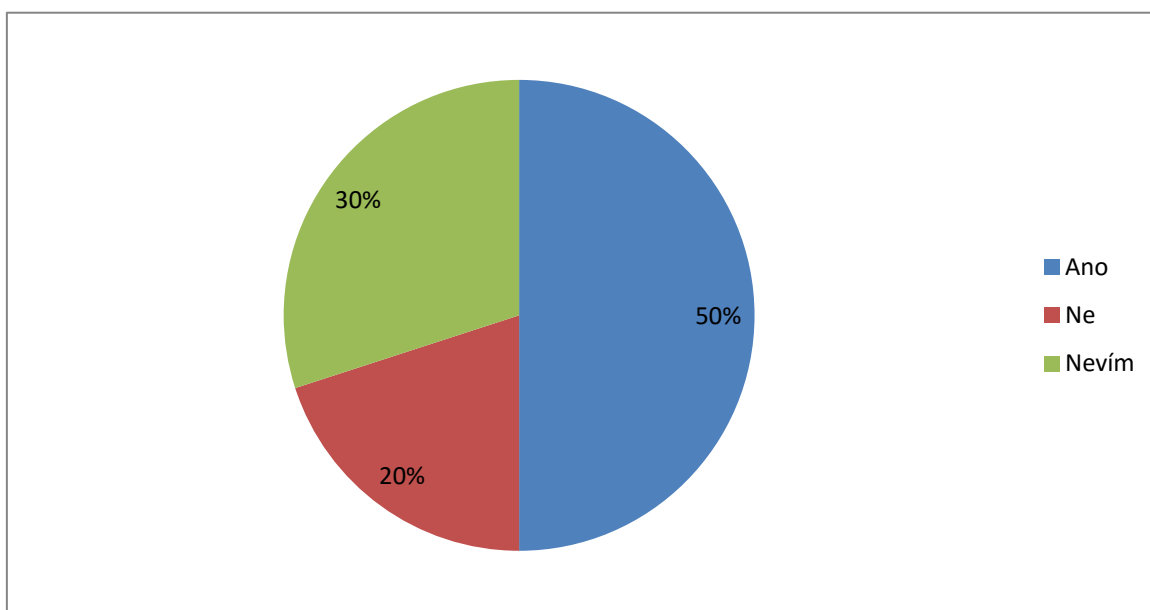
Václav B. (43 let): „Máme tak možnost ubytovat více hostů, jinak by zvolili jiný hotel, kde psa mohou mít.“

Petr H. (41 let): „Nejdřív jsem možnost ubytovat se se psem vůbec nenabízel, ale jelikož mě lidi skoro už od začátku sem tam oslovili, že by se chtěli ubytovat se psem, tak jsem nakonec povolil a začal brát rezervace i se psy.“

Iveta Š. (52 let): „Nejsme pětihvězdičkový hotel, kde by se muselo dbát na co nejvyšší nároky, ale i tak to tu máme útulné. Navíc jsou ubytovaní za škodu způsobenou jejich psem plně zodpovědní, jako nikdy se nám nic hrozného nestalo, sem tam něco malého, ale to bylo vždy uhrazeno.“

Dotazovaní respondenti odpovídali na otázku, zdali by existující cyklostezka zaměřená na psy zvýšila počet ubytovaných se psy v jejich zařízení. Výsledky tohoto výzkumu jsou uvedeny na grafu 10.

Graf 10. Očekávané zvýšení počtu ubytovaných se psy při realizaci cyklostezky z pohledu majitelů

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedeného grafu je patrné, že 50 % majitelů se domnívá, že zřízení dané cyklostezky v jejich okolí by zvýšilo počet hostů se psy v jejich ubytovacích zařízeních. Naopak 20 % majitelů neočekává zvýšení poptávky po jejich službách, a to především z důvodu striktně daných kapacit pro hosty se psy či z důvodu nevelké poptávky v jejich zařízeních pro ubytování se psy. 30 % respondentů nedokáže odhadnout budoucí možnou situaci. Zde je ještě uvedeno pár konkrétních vyjádření:

Radim Z. (40 let): *„To víte, že to lidi osloví, lidé jsou zvědaví.“*

Václav B.(43 let): *„No, to nedokážu zcela odhadnout, myslím si, že spíše ano. My pořádáme i psí srazy, teď nedávno jsme tu měla sraz vlkodavů.“*

Pavel H. (39 let): *„Nevím, kolik návštěvníků by cyklostezku využívalo, v Krkonoších je spousta cyklotras a jezdí tady i cyklobusy, tak by možná cyklisti uvítali třeba i novou trasu. Záleží, jak by to celé vypadalo, jestli by tam byla ještě nějaká zajímavost navíc, to by se jim asi líbilo.“*

Iveta Š. (52 let): *„Možná ano, jen nevím, kolik se opravdu najde lidí, kterých bude jezdit na kole se psem, přijde mi to trochu nebezpečné, asi se to pes musí nejdříve naučit a musí ho to taky bavit.“*

Všichni dotazovaní respondenti se shodují, že návštěvnost v jejich zařízeních je ovlivněna roční dobou, nejvíce turistů obecně je v letní a zimní sezóně, přičemž těch se psy je nejvíce především v letním období.

Radka V. (50 let): *„Krkonoše jsou oblíbeným místem pro pejskaře a rádi se sem opět vrací. Ne všichni sem jezdí se psem i v zimě, v zimě je psů o něco méně.“*

Pavel H. (39 let): *„Hostů se psy je tu dost, u nás se ubytovávají celoročně.“*

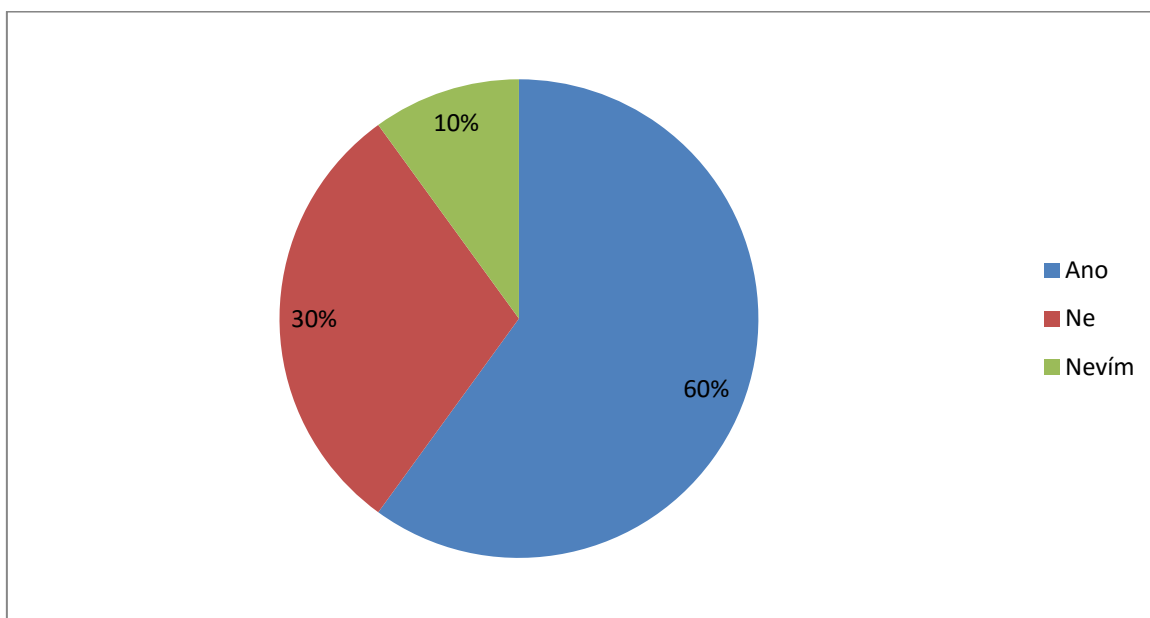
Václav B. (43 let): *„Tady potkávám turisty se psy často. V listopadu bývá však turistů nejméně.“*

Pouze tři z dotazovaných respondentů sami vlastní psa. Jeden z nich by osobně cyklostezku se psem využíval jednou týdně a dva by cyklostezku nevyužívali, neboť jejich psi jsou na to moc malí a fyzicky nezdatní.

Petr H. (41 let): „Psa nemám, ale cyklostezku bych klidně využíval já sám.“

Respondenti dále odpovídali na otázku, zdali by osobně uvítali speciální cyklostezku v jejich okolí. Jejich odpovědi jsou zaznamenány v grafu 11.

Graf 11. Výsledky odpovědí majitelů na otázku, zdali by uvítali cyklostezku v okolí jejich ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Z celkového počtu 10 respondentů, by 60 % speciální cyklostezku v blízkosti jejich ubytovacího zařízení uvítalo, především proto, že by daná cyklostezka mohla přilákat více turistů. 30 % respondentů by tuto možnost neuvítalo. Jedním z důvodů proč by majitelé nechtěli danou cyklostezku ve své blízkosti, je jejich lokalita, která by pro ni nebyla dle jejich názoru vhodná či znečišťování přírody psy. Jeden z dotazovaných respondentů by speciální cyklostezku sice uvítal, ale ne přímo ve své blízkosti, ale alespoň v 2km vzdálenosti od jeho ubytovacího zařízení.

Šárka M. (39 let): *„Přijde mi to jako zajímavý nápad, pokud by sem z tohoto důvodu začali pejskaři více jezdit, tak bychom asi museli ještě postavit dobře uzamykatelný přístřešek na kola.“*

Jiří M. (36 let): *„Tento nápad mi přijde mnohem šetrnější, než kdyby se tu měl postavit nějaký obří hotelový komplex.“*

David M. (45 let): *„Mně se ten Váš nápad líbí a naším hostům by se to mohlo líbit taky. Jako všichni nejsou vášniví cyklisti, ale pár se mezi nima najde. No a už je i vidím, jak berou kola a svého čtyřnohého a jedou na vejlet. Ale tak to, že to nebude pro každého pejskaře to asi víte, pochybuju, že ti mini psi by něco takového zvládli. Nejvíc se mi na to líbí ten Váš nápad pomalého a rychlého pruhu. Na druhou stranu se docela divím, že to ještě nikoho nenapadlo, teda jako jenom s tím pomalým a rychlým pruhem, to že to bude zaměřený na psy, je už takový bonus.“*

Pavel H. (39 let): *„Nechtěl bych mít cyklostezku hned za penzionem, ale měla by být pro hosty dostupná, tak 1 – 2 km bude asi přijatelné.“*

Poslední a zásadní otázkou pro tento výzkum, na kterou respondenti odpovídali, zdali vědí o vhodném místě pro vybudování cyklostezky v Krkonoších. Především z důvodu šetrnosti k přírodě byly nejčastější odpovědi směřovány k přilehlým městům jako je okolí Trutnova, Vrchlabí či Jánským Lázním, které se v Krkonoších nacházejí.

David M. (45 let): *„Stezku bych nesituoval přímo do Krkonoš, ale spíše někde u města jako je Trutnov.“*

Pavel H. (39 let): *„Já bych se zaměřil na okolí Trutnova, cyklostezku takového rázu nemůžete vystavit uprostřed hor, ale v okolí větších měst mně tento nápad přijde uskutečnitelný.“*

Petr H. (41 let): *„Stezku bych situoval do nížin nebo blízko města, nenarušoval bych přírodu Krkonoš.“*

Radka V. (50 let): „*Cyklostezka by mohla být postavena v okolí Vrchlabí nebo kdekoliv poblíž města, musela by být dobře dostupná a bylo by fajn, kdyby tam jezdili i cyklobusy.*“

Václav B. (43 let): „*Konkrétní místo Vám neprozradím, nejsem na to odborník, ale cyklostezka by měla být na místě, kde nebude narušovat přírodu, napadá mě okolí větších nebo naopak menších měst, které třeba nejsou zas tolik turisticky zajímavé. Nebo by taky mohla cyklostezka spojovat menší města s větším.*“

Z provedeného výzkumu autorka vyvozuje závěr, že samotní podnikatelé by speciální cyklostezku pro psy uvítali, avšak musí být směřována spíše do přilehlých měst. Cyklostezka by neměla být budována ve volné přírodě v Krkonoších, neboť by mohla narušit přírodu. S přihlédnutím k názoru majitelů ubytovacích zařízení v Krkonoších tak pro zvolenou cyklostezku byla vybrána lokalita v okolí Trutnova.

5.5.3 Realizace cyklostezky

Při samotné realizaci neboli výstavbě speciální cyklostezky musí být zohledněny i následující kroky, které jsou charakterizovány a rozpracovány v následujících podkapitolách této práce. V příloze č. 5. je k tématu uvedena konzultace s projektantem v oboru pozemních staveb Ing. Lukášem Kupkou, který informuje o nutných stavebních povoleních.

5.5.3.1 Projektování cyklostezky

Jak uvádí Kunt a Ezechel (2013, str. 10- 13), součástí projektování cyklostezky by mělo být územní **plánování**, jehož cílem je podporovat začlenění cyklostezky do všech stupňů územního plánování.

Při plánování cyklostezky je nutné vzít v úvahu, že není možné vést trasu libovolně, ale musí se respektovat určitá omezení, která jsou stanovena v rámci **legislativy vztahující se k ochraně přírody a krajiny**. Některá místa jsou veřejnosti nepřístupná, ani místa, která přístupná jsou, není možné využívat bez souhlasu majitele.

Umístování staveb a zařízení se řídí zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a musí být zpracována příslušná dokumentace ve smyslu vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud by cyklostezka procházela památkově chráněným územím, musí se respektovat požadavky orgánů státní památkové péče. V tomto případě by bylo třeba se řídit zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Je třeba dbát na to, aby způsob ztvárnění panelů překážek pro psí agility respektoval charakter místa a nenarušoval jeho estetické hodnoty.

K mnoha dalším faktorům projektování (stavebně technickým, biologickým, estetickým, hygienickým, ekonomickým, ekologickým), informacím a požadavkům je nutné připojit i architektonický rozbor krajiny. V daném regionu podle terénních tvarů, typického zalesnění, vegetace i podle charakteru regionální zástavby se nachází jak rovinná krajina, tak i zvlněný či horský typ krajiny. Těmto faktorům musí být navrhovaná komunikace přizpůsobená.

Cyklostezka musí být navržena pokud možno tak, aby její začátek a konec byl dosažitelný městskou hromadnou dopravou, autobusovou nebo vlakovou dopravou. Samozřejmě, že pro lepší dostupnost je vhodné vybudovat parkoviště, stačilo by jedno, neboť cyklostezka je okružní (cyklická).

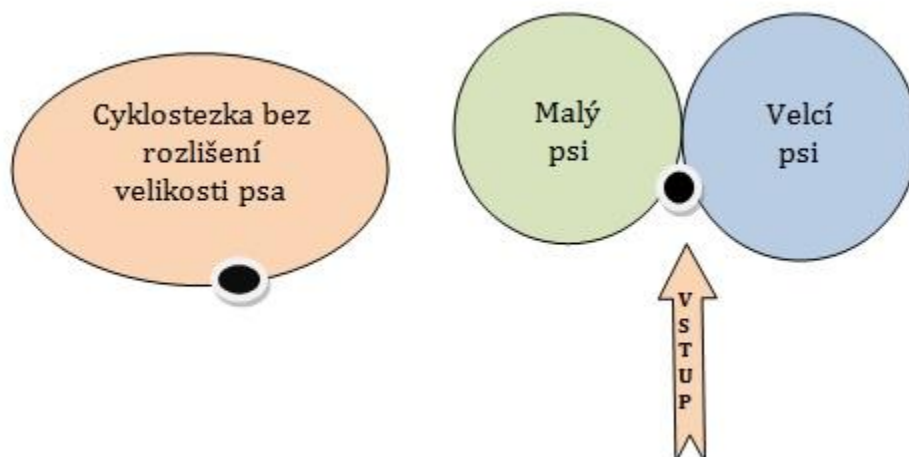
Po zvolení širšího území pro zřízení nové cyklostezky je vhodné nejdříve provést inventarizaci jejího kulturně přírodního potenciálu, tzn. zjistit všechny objekty a jevy, které se na trase a při trase vyskytují a jichž by bylo možné využít. Současně je nutné zvážit jejich interpretaci, tj. k jakému účelu by se hodily (kmeny stromů jako překážky nebo jako slalom, potok jako vodní překážka). Průzkum terénu je vhodné srovnávat s literárními prameny, odborníky, kynology a znalci.

Při plánování nové cyklostezky je třeba se rozhodnout, zda bude stezka po jejím dokončení předána např. Klubu českých turistů, nebo např. obci, městu či nikoliv. V případě předání musí být zpracován projekt předání.

5.5.3.2 Návrh cyklostezky

Cyklostezka je plánována jako cyklická, v délce cca 10 km. Cyklostezka je plánována nikoliv jako uzavřená (viz obrázek 2), ale jako otevřená (viz obrázek 3).

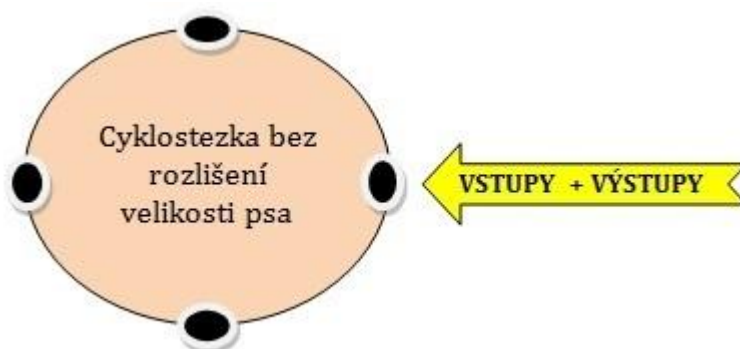
Obrázek 2. Cyklická uzavřená cyklostezka

Zdroj: Vlastní tvorba

Z obrázku 2 vyplývá, že cyklická okružní uzavřená cyklostezka má cíl na výchozím místě. Tento typ stezky je vhodný zejména pro návštěvníky, kteří se mohou vrátit k zaparkovanému vozidlu. Těchto cyklostezek je vhodné využít i v místech, kde je možnost pouze jednoho přístupu, např. v přírodních rezervacích, horských oblastech, uzavřených areálech apod. Výhodou této stezky je, že návštěvník nikdy nevidí stejné části stezky dvakrát.

Obrázek 3. Cyklická otevřená cyklostezka

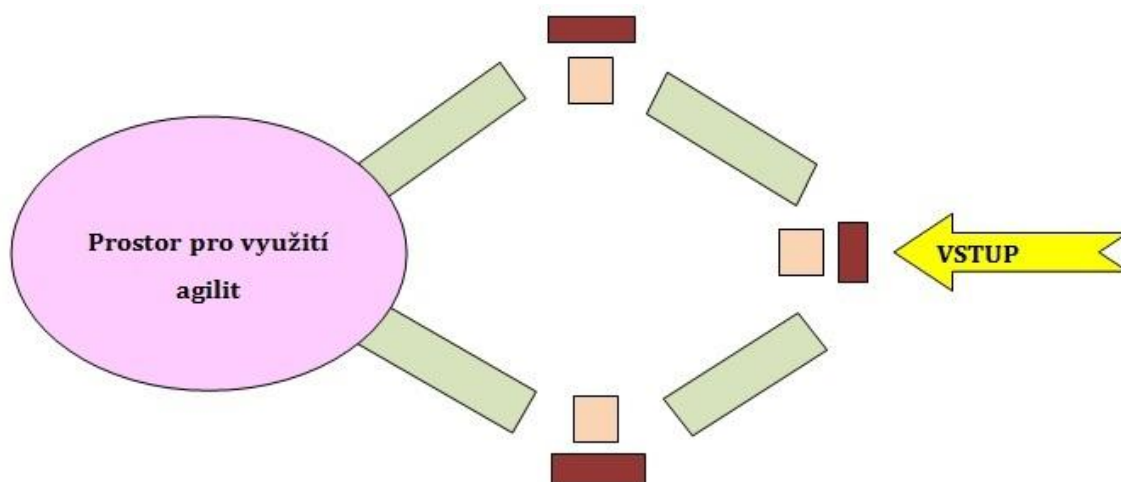
Zdroj: Vlastní tvorba

Podle obrázku 3 – cyklická okružní cyklostezka má výhodu v tom, že je možné na ni vstoupit na více než jednom místě, což je výhoda například pro seniory při zdravotních komplikacích nebo rodiny s dětmi při změně počasí. Při jejich návrhu lze

využít návaznost na jiné turistické trasy, křížení s cestní sítí, turistickými trasami nebo sídelními útvary. Lze je ovšem taktéž kombinovat pro psy různých ras a velikostí, jako v předchozím případě.

U vchodu uvítá návštěvníka úvodní informační panel o cyklostezce s uvítáním návštěvníka a jejím představením. Musí být umístěn i v dosažitelnosti MHD, případně autobusové nebo vlakové dopravy. Důležitá je i orientace informačního panelu, aby byl dobře viditelný a dostatečně velký, aby ho nebylo možno přehlédnout. Tato informační tabule musí obsahovat plánek s vyznačením jednotlivých očíslovaných stanovišť s legendou k rozmístěným objektům. Navrhovaná stezka by pak vypadala následovně.

Obrázek 4. Navržená cyklostezka

Zdroj: Vlastní tvorba

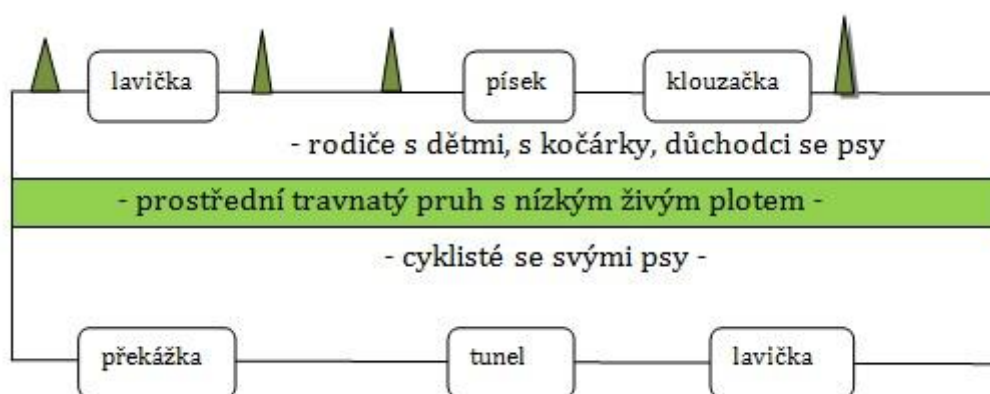
Legenda:

- Zděné čekárny, pro využití při zhoršení se počasí, vybavené lavičkami. U těchto čekáren by bylo možné vedlejšího vstupu na cyklostezku, stály by zde i informační tabule.
- Pruhy cyklostezky navržené dle obrázku č. 4. Každý pruh v délce cca 2 km, vybavené pro využití jak dětí na jedné straně, tak psů na druhé straně cyklostezky.
- Prostor pro využití agilit.
- Informační tabule.

Dle obrázku 4 je patrné, že na stezku by se vstupovalo v místě žluté šipky, jako hlavního vchodu, nebo dvěma dalšími vstupy u čekáren (přístřeší při zhoršeném počasí), od sebe vzdálenými cca 2 km. Uživatel cyklostezky by mohl volit pouze tento okruh v délce cca 8 km (4 x 2 km). Stezka je doplněna o prostor pro využití psích agilit, kterému jsou věnovány samostatné kapitoly 5.5.3.3., 5.5.3.4. a 5.5.3.5.

Cyklostezka je navržena jako jednosměrná, ovšem s dvěma pruhy, od sebe oddělenými nízkým živým plotem. Jeden pruh by užívali rodiče s dětmi, ať jak pěší, s kočárky nebo na kole. Druhý pruh by byl využíván pro cyklisty v doprovodu psa (viz obrázek 5). Je předpokládáno, že cyklisti na kole nebo bruslaři, v doprovodu svého psa pojedou patřičně rychleji, než děti, učící se na kole jezdit. Toto opatření je z důvodu prevence úrazů a bezpečnosti jízdy všech uživatelů stezky.

Obrázek 5. Průběh cyklostezky

Zdroj: Vlastní tvorba

Legenda:

- Stromy, lemující cyklostezku a vrhající na ni přirozený stín, nejlépe rychle rostoucí smrky a tuje.

Obrázek 5 znázorňuje průběh cyklické cyklostezky od vchodu v délce 8 km, bez využití „prostoru pro psí agilit“. Jak je patrné, **pruh pro cyklisty se psy** by byl zařízen dle požadavků, které vplynuly z výzkumu. Při rychlejší jízdě cyklisty na kole by pes mohl využívat jednoduché překážky, nejlépe z přírodního materiálu, na které by jej majitel sám navedl, např. tunel z vydlabaného stromu, překážku na přeskok do výšky postavenou z klád nebo přírodního vodního zdroje - potoka, ať již pro napití,

nebo na přeskok. Celou dráhu by lemovaly koše na psí exkrementy s papírovými sáčky. Touto cestou by po 4 km dojeli k prostoru vyhraněnému pro agility, kterého by mohli oba využít, nebo pokračovat pouze po stezce k cíli, výchozímu bodu. Majitel psa by se u prostoru pro agility mohl občerstvit, odpočinout z jízdy, odložit kolo do stojanu a věnovat se pouze psovi na volném travnatém prostranství.

Část cyklostezky zaměřená pro rodiče s dětmi by byla vybavena hlavně dřevěnými prolézačkami, také nejlépe z přírodního materiálu, houpačkami z klád, lavičkami pro oddech, dřevěnými kolotoči, klouzačkami nebo pískovištěm. Důležité je ovšem lemování cyklostezky stromy, které by vrhaly přirozený stín a děti by chránily před slunečním žářem v letních měsících. Ten by přivítali i senioři, při posezení na lavičkách. Rodiče s dětmi by mohli absolvovat také krátkou 8 km trať, ale v případě možnosti by jeden rodič mohl zůstat s dítětem u již zmiňovaných atrakcí a druhý se svým psem se věnovat agilitám.

5.5.3.3 Prostor pro psí agility

„Agility je kynologická disciplína, při které se prostřednictvím hry vytváří mezi psem a majitelem (psovodem) velmi úzký kontakt, vycházející z jejich vzájemného přátelství a důvěry“, jak uvádí Loučka (1994, str. 4). Pes nemá na sobě ani vodítko, ani košík a cítí se volný. Přebytek energie a radost z pohybu majitel nenásilnou formou usměrňuje. Hra využívá ve velké míře i aportování různých hraček. Pes se učí hbitosti, poslušnosti, nebojácnosti a mnoha dalším vlastnostem upotřebitelných běžném životě. Oba, pes i jeho majitel, se tak učí důslednosti. Agility by jim měla přinášet potěšení, ale i schopnost dobře vycházet se svým okolím. Pes tak dovede na neobvyklé situace například i v ulicích města, reagovat s klidem, ale rychle a s jistotou. Bývá také snášenlivější ke psům ostatním. Právě agility poskytuje výbornou příležitost ve hře na sebe zvykat psy různých velikostí, eventuálně mezi nimi odbourat neopodstatněný strach.

Agility je myšlena hlavně jako sport, který psu a člověku umožňuje zvýšit si zábavnou formou kondici. Navíc, taková sportovní práce se psem pomáhá formovat majitelovu osobnost. Výcvik agility potřebuje podle Loučky (1994, str. 4) *„trpělivost,*

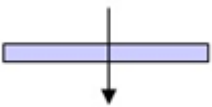
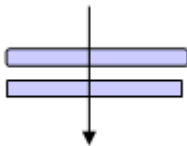
vytrvalost, sebeovládání, hlubší porozumění a pravé chápání živého tvora.“ Právě z tohoto důvodu je část navrhované cyklostezky věnována místu pro agility.

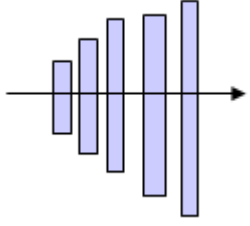

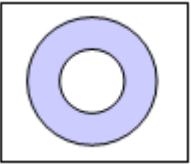

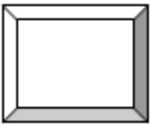
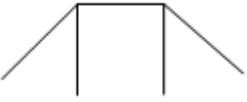
Na obrázku uvedeném níže pokračuje cyklostezka do fialového okruhu (○), popsaného jako *prostor pro psí agility*. Jedná se o travnatý ohraničený kus louky, ve svém obvodu opět minimálně 1 km dlouhý, na kterém by byly rozmístěny jednotlivé překážky na volné vyžití psa. Překážky užívané při parkúru by byly umístěny uvnitř kruhu, ovšem s ponecháním volného prostoru, kde by se pes mohl volně pohybovat. V prostoru pro agility může majitel se svým psem trénovat vytrvalost a základní výchovu, nebo zkoušet poslušnost (obedienci), jak uvádí Wimmerová-Kieckbuschová (1993, str. 41), u „doprovodných“ psů, rozšiřovat výcvik o agility, mobility i flyball.

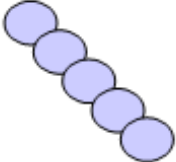
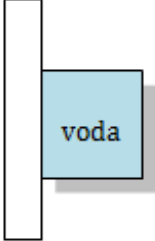
5.5.3.4 Zařízení prostoru pro psí agility

Zpestření volného času pro agility (šikovnost) a mobility (pohyblivost) a flyball (létající míč) psa vyžaduje výbornou souhru majitele (psovoda) se psem. K těmto aktivitám se využívá několik překážek, pomáhající pro vytváření kontaktu mezi majitelem a psem, které se pes učí zdolávat a překonávat v různých kombinacích. Karin Wimmerová-Kieckbuschová (1993, s. 26-28) uvádí a popisuje různé možnosti překážek, které jsou uvedeny v tabulce 2.

Tabulka 2. Překážky pro psí agility

Symbol	Název	Popisek
	Jednoduchá překážka	Jednoduchý živý plot nebo překážka – většinou je kláda 75 cm nad zemí nebo můžeme vysadit keř.
	Dvojitá překážka	Dvojitý živý plot - klády nebo keře jsou 75 cm nad zemí, jsou za sebou, v největší vzdálenosti 75 cm a jsou sestavené do vzestupné linie s výškovým rozdílem 25 cm.

	<p>Skok do dálky</p>	<p>Skok do dálky – nehodnotí se délka skoku, ale odhodlanost a odvaha psa tuto překážku překonat a skočit. Nesmí se přecenit schopnosti psa,</p>
	<p>Zed'/viadukt</p>	<p>Zed'/ viadukt – patří mezi nejlehčí překážky, pes se od ní většinou odrazí, ale nespadne. Nesmí podlézat pod můstky (otvory).</p>
	<p>Obruč</p>	<p>Obruč - poskokový kruh - pneu – je pružně zavěšená překážka ve výšce (90 cm), na kterou si pes musí zvyknout. Spodní část je z bezpečnostních důvodů vyplněná.</p>
	<p>Překážka se zkříženými tyčemi</p>	<p>Překážka se zkříženými tyčemi - tyto překážky pro přeskoky nepředstavují pro psa žádný problém, ovšem může se vyskytnout zrádná situace, jako je např. otevřená překážka, naznačená pouze volnými latěmi nebo zkříženými tyčemi, tedy překážky „průhledné“, které některý pes zrovna nevyhledává.</p>
	<p>Stůl</p>	<p>Stůl - na stůl by měl pes vyskočit a zůstat dle pokynů klidně sedět nebo stát. Měl by být na každé straně označen písmeny A, B, C, D, přičemž na zadní stranu „D“ nesmí pes nikdy vyskočit (naskočit).</p>
	<p>Stop zóna</p>	<p>Stop zóna nebo také – zóna klidu - je do čtverce na zemi z latěk ohraničený prostor, do kterého pes musí vstoupit a lehnout si tak, aby mu žádná část těla nepřechýla z obvodu ven.</p>
	<p>Lávka</p>	<p>Lávka – je velmi úzké dřevěné prkno, ve výšce 135 cm, které má na šikmých koncích příčné laťky, sloužící k bezpečnosti psa. S těžkým psem se může lávka rozkmitat, nebo pronést.</p>

	<p>Houpačka</p>	<p>Houpačka – je obtížné cvičení, pes vyleze na šikmé, uprostřed otočně upevněné prkno. Jakmile překročí středový bod, musí tlapkou a tělem zatížit prkno tak opatrně, aby se sklopilo a on po něm mohl pomalu sejít. Tato překážka musí být stabilní, s neklouzavým povrchem, doporučuje se i gumou opatřený spodní konec houpačky pro změkčení nárazu.</p>
	<p>Pevný tunel</p>	<p>Pevný tunel – roura – s délkou 360 cm je z flexibilního materiálu, umožňujícího vytvořit jeden nebo více oblouků nebo je z pevných částí (vydlabaný kmen) z nichž se oblouk dá sestavit.</p>
	<p>Látkový tunel</p>	<p>Látkový tunel – je vyroben z umělohmotného ohebného materiálu, takže pes v něm musí podle nastaveného tvaru proběhnout téměř kruhem nebo nejméně jednou zatáčkou. Může být i látkový (pytel) dlouhý minimálně 3 m.</p>
	<p>Šikmá stěna</p>	<p>Šikmá stěna ve tvaru „A“ – je velice atraktivní, hlavně z diváckého pohledu, vysoká 1,9 m. Psům, co rádi běhají do prudkého kopce, nedělá problémy, druhé můžeme nalákat na pamlsek. Nejlépe je překonat ji s rozběhem, v tempu.</p>
	<p>Slalom</p>	<p>Slalom – překážka, kterou pes miluje a již probíhá sám, mezi 12 tyčemi se proplétá jako had a psovod mu ukazuje směr.</p>
	<p>Příkop</p>	<p>Příkop – z tohoto zdroje se nesmí pes napít. Výhodou je, že stejně jako mnoho jiných překážek, se i tato překážka může trénovat ve volné přírodě, např. při přeskakování malých a mělkých pramenů řek. Vodní příkop při agilitách bývá hluboký 10 cm.</p>

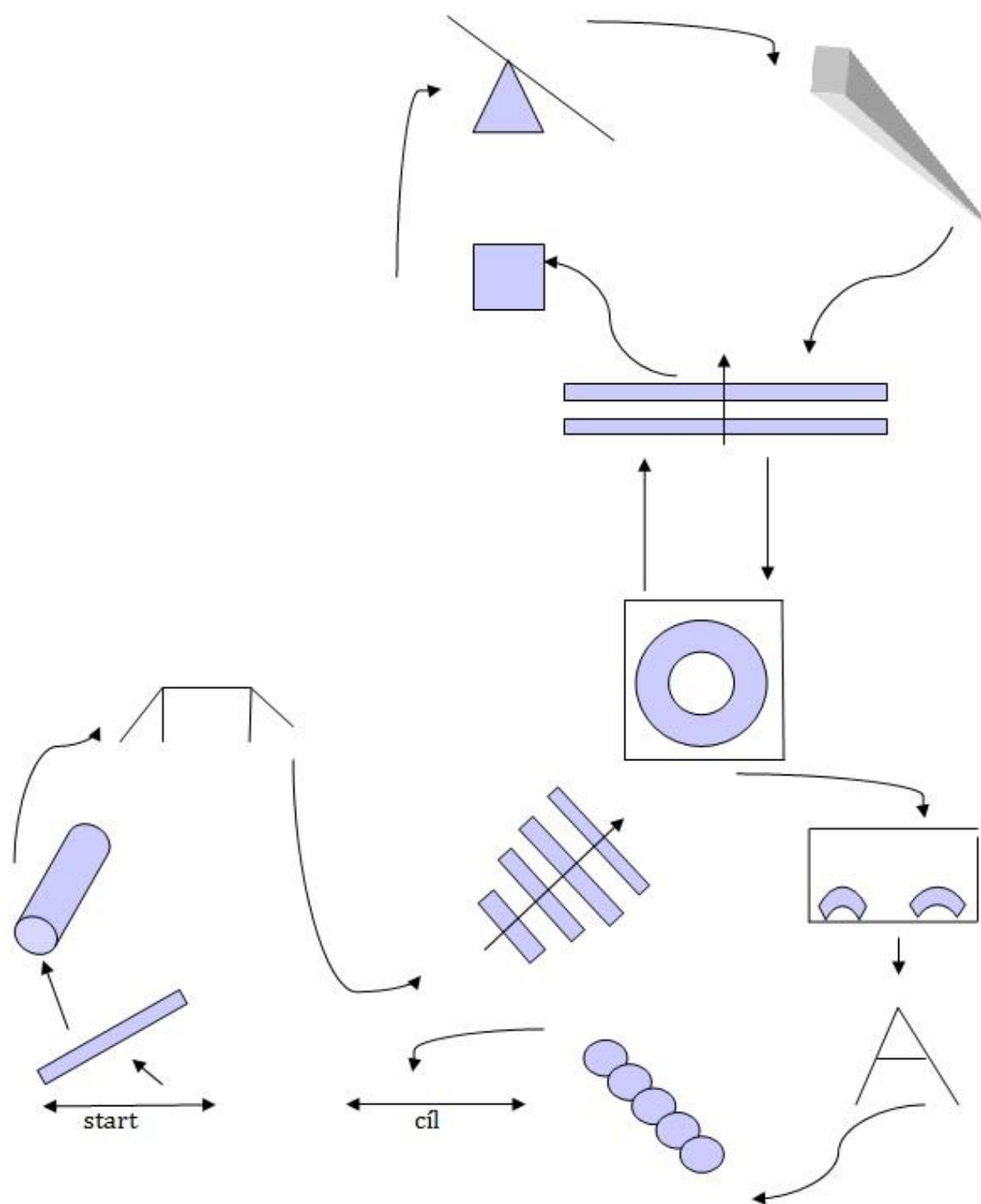
Zdroj: Zpracováno podle Wimmerová-Kieckbuschová (1993, s. 26-28)

5.5.3.5 Návrh sestavy překážek na agility při cyklostezce

V této kapitole je z nabízených překážek z minulé kapitoly sestavena stabilní jednoduchá parkúrová dráha pro agility, umístěná v oplocené části cyklostezky, vyhraněné pouze pro ni (obrázek 6). Je dbáno na jednoduchost, aby ji mohli využívat psi všech druhů i ras. Na tomto místě se jedná o nastínění, jak by taková dráha (parkúrová dráha) mohla vypadat. Při nákresu je využíváno malovaných značek, které jsou uvedeny výše.

Jak je patrné, od startu by pes přeskočil do výšky jednoduchou překážku (kládu, živý plot), o výšce maximálně 50 cm, vběhl do pevného tunelu, kterým by pokračoval na lávku. Po jejím přeběhnutí by na něj čekalo zdolání skoku do dálky a proběhnutí obručí. Po dvojité překážce – živý plotu – by absolvoval sed na stole, následně po povelu majitele přeběhl lavičku a vběhl do látkového tunelu. Po jeho absolvování by se vracel na původní trasu a zdolal dvojitou překážku s proskočením obručí. Následně by byl veden ke zdolání zdi/viaduktu/, po něm i šikmé stěny ve tvaru písmene „A“, menšího slalomu ze dřevěných špalků a byl by v cíli.

Obrázek 6. Návrh sestavy překážek na agilitu při cyklostezce

Zdroj: Zpracováno podle Wimmerová-Kieckbuschová (1993, s. 26-28)

5.5.3.6 Financování cyklostezky

Jak uvádí Martínek (2007, str. 13) do roku 2001 byly hlavními zdroji financování cyklistických tras a stezek „*obecní rozpočty, Program obnovy venkova MMR a předvstupní program EU, hlavně PHARE*“. Od roku 2001 přibyly prostředky SFDI a krajských rozpočtů. Od roku 2004 se otevřela možnost financování ze SROP a některých iniciativ EU, především INTERREG III či LEADER. Ze SROP byl podpořen dle Martínka (2007, str. 13) „*dosud největší cyklistický projekt Víceúčelové komunikace údolím Tiché Orlice a Třebovky, jež obdržel dotaci přesahující částku 60 milionů Kč.*“

Pro navrhovanou cyklostezku je vhodné připravit podmínky pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU.

5.5.3.7 Využití geoinformačních technologií

Jedním z nejdůležitějších mezníků ve snaze o dosažení maximální informovanosti o cyklistické dopravě, ale i cyklostezek, jak pracovníků státní správy a samosprávy, tak i občanů je bezesporu rozšíření internetu a s ním spojených webových technologií a geografických informačních systémů (GIS).

Současnou bariéru ve sdílení informací o cyklistické infrastruktuře dnes často nepředstavuje nedostatek nebo nedostupnost geoinformačních technologií (GIS, GPS, mapové servery apod.), ale lze ji spatřovat především v nejednotnosti, neaktuálnosti nebo neexistenci informací o cyklistické dopravě.

Pro navrhovanou cyklostezku bude preferována a prosazována její propagace na internetu, aby se o ní dozvěděla široká veřejnost. Ovšem informace musejí být celistvé, pravdivé a aktuální.

6. Shrnutí a diskuze výsledků

Jedním z cílů práce bylo zjistit, zda budou majitelé psů využívat cyklostezku, jež pro ně bude speciálně zaměřená. Prozkoumat, jak se k tomuto tématu lidé postaví a zdali by tento typ cyklostezky byl pro majitele psů žádoucí. Důležité bylo také zjistit, jak by stezka měla vypadat, aby byla atraktivní.

První cílovou skupinou tohoto výzkumu byli zvoleni možní uživatelé stezky. U první dotazované skupiny bylo prokázáno, že speciální cyklostezka je majiteli psů žádaná, odpovědělo tak 63% dotazovaných. Je nutné podotknout, že výzkumu se účastnili lidé z celé České republiky, pokud by byl výzkum zaměřen pouze na Královéhradecký kraj nebo na užší skupinu obyvatel Krkonoš a jeho přilehlého okolí může se předpokládat, že procento kladných odpovědí by mohlo být ještě vyšší.

Zajímavým zjištěním je, že pouze 28% dotazovaných podniká výlety se svým psem do Krkonoš. Pokud by však existovala speciální cyklostezka zaměřená i na psy, navštěvovalo by tak Krkonoše 37% všech dotazovaných, to je o 9% více.

Mezi dalším cílem výzkumu bylo také zjistit, co je zapotřebí, aby cyklostezka byla atraktivní nejen pro návštěvníky se psy, ale i pro jiné cílové skupiny. Z celkového počtu dotázaných z první cílové skupiny by dvě třetiny na zvýšení atraktivnosti cyklostezky uvítali vytvoření pomalejšího a rychlejšího pruhu. 63 % respondentů by uvítalo vytvoření agility přímo u cyklostezky.

Druhou cílovou skupinu tvořili majitelé a provozovatelé hotelů a penzionů v Krkonoších, neboť jejich pohled na věc je také důležitý. Autorka práce analyzuje, zda by takový typ stezky ve svém okolí uvítali kladným způsobem a zda by byla pro ně přínosem z pohledu zvýšení atraktivity prostředí a celkového cestovního ruchu.

Z druhé cílové skupiny a to ze skupiny majitelů a provozovatelů penzionů a hotelů by 60% z dotazovaných cyklostezku uvítali. Respondenti si myslí, že by se tímto zvýšil počet ubytovaných v jejich zařízeních. 30% dotazovaných se tento nápad nelíbí z důvodu znečišťování okolí psími exkrementy. Jako vhodná lokalita pro cyklostezku bylo zvoleno okolí města Trutnova. Navržená stezka je průkopníkem, prototypem tohoto druhu stezky.

Z provedených výzkumů vyplývá, že speciální cyklostezka je pro své okolí žádoucí. V praktické části je navrženo zřízení cyklostezky, která by byla zaměřena na člověka v doprovodu psa. Cyklostezka by sloužila také mimo jiné mladým lidem při

jízdě na kole nebo bruslích, rodičům s dětmi různého věku a v neposlední řadě také seniorům. Cyklostezka by byla navržena v rovinné krajině, kde je trasování poměrně snadné. Procházela by na nízkých náspech, případně v mělkých zářezech s povolnými svahy, které dobře zarůstají trávou i keři a snadno splývají s okolím. Jako vhodná lokalita na základě výsledků z výzkumu bylo zvoleno okolí města Trutnova. Navržená stezka je průkopníkem, prototypem tohoto druhu stezky.

7. Závěry a doporučení

V teoretické části bakalářské práce byly nejprve vymezeny základní pojmy z oblasti cestovního ruchu a cykloturistiky. Byly zde charakterizovány služby a produkty cestovního ruchu a demonstrovány jejich odlišnosti od klasických služeb a produktů.

Prostor v teoretické části byl následně věnován regionálnímu marketingu a s tím souvisejícím tématem marketingového mixu. Pro marketingový mix cestovního ruchu se nevyužívá klasických „4P“, ale je rozšířen o další 4 elementy, kterými jsou lidé, programy, balíčky a partnerství. Tento rozšířený marketingový mix zde byl tak blíže specifikován.

Vzhledem k tématu práce byly v teoretické části následně uvedeny informace týkající se obecnému významu stezek, jejich funkcím a druhům, a blíže pak byly specifikovány cyklostezky.

Praktická část práce byla nejprve věnována historickému vývoji stezek ve zkoumané oblasti, tedy v Krkonoších, která zde byla charakterizována.

V poslední části práce byla navržena speciální cyklostezka s prostorem pro psí agility a zároveň zde byly specifikovány aspekty v rámci projektování této stezky, ke kterým musí být přihlédnuto. Kapitola financování, kde by bylo vhodné připravit podmínky pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU, je v práci zpracována pouze zběžně, neboť je to téma na tolik rozsáhlé, že dává prostor k dalšímu studiu či napsání další bakalářské práce.

Hlavním cílem praktické části bylo realizovat dva na sobě nezávislé výzkumy, díky kterým byly zodpovězeny stanovené výzkumné otázky.

Prostřednictvím dotazníkového šetření bylo zjištěno, že majitelé psů a aktivní cyklisté by cyklostezku pro psy uvítali v 80%. Dvě třetiny respondentů by ocenilo i zřízení rychlejšího a pomalejšího pruhu na této cyklostezce, neboť by to zajišťovalo větší bezpečnost jak pro cyklisty, tak i majitele psů. 63 % z dotazovaných by rádo na stezce mělo i prostor pro psí agility. Vybudování speciální cyklostezky hodnotí jako celkově dobrý nápad 63 % z dotazovaných respondentů, avšak pouze 37 % by ji umístilo do horské oblasti Krkonoš.

Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s majiteli a provozovateli ubytovacích zařízení byla hledána odpověď na otázku, zdali by takováto cyklostezka zvýšila atraktivitu cestovního ruchu v dané oblasti. Výsledkem tohoto výzkumu je, že 50 % majitelů se domnívá, že speciální stezka v okolí jejich zařízení by mohla zvýšit poptávku po jejich službách a turistický ruch v oblasti. Dokonce 60 % z dotazovaných by uvítalo, kdyby byla speciální stezka vybudována v jejich okolí.

Dílčím cílem tohoto výzkumu bylo i nalézt vhodné místo, kde by speciální cyklostezka mohla být vybudována. S pomocí provedeného výzkumu bylo doporučeno místo v okolí města Trutnova. Především pak z důvodu, aby stezka nenarušila přírodní ráz horské krajiny Krkonoš.

Dle dosažených výsledků zkoumání je práce reálným návodem na nový produkt v cestovním ruchu pro velmi specifickou skupinu lidí.

8. Seznam použité literatury

1. DAVID, P., SOUKUP, V. *Krkonoše-východ. Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku*. 1. vyd. Praha: S D, 1996. 120 s. ISBN 80-86050-01-7.
2. DOUCEK, J., SMUTEK, D. *Magma: naučná geologická cyklostezka*. 1. vyd. Česko: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - Správa CHKO Železné hory a KS Pardubice, 2013. 9 s. ISBN 978-80-87457-84-9.
3. DRÁBEK, K. *Naučné stezky a trasy II*. 1. vyd. Praha: nakladatelství Dokořán, s. R. O., 2007. 300 s. ISBN 978-80-7363-076-8.
4. DVOŘÁKOVÁ, J., KREJČOVÁ, H., KREJČA, Z. *Jindrova naučná stezka. Průvodce pro děti a rodiče*. 3. Upravené vyd. Jindřichův Hradec: Hamerský potok, a. S., 2007. 24 s. ISBN 978-80-90-4858-2-2.
5. FRIEDLOVÁ, L., KOCOUREK, P., SOUČEK, Z. *Budování a využití naučných stezek. Praktická ochrana přírody*. 1. vyd. Praha: Propagační tvorba Praha pro Český ústav ochrany přírody, 1991. 66 s. ISBN 80-85386-23-2.
6. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. 407 s. ISBN 978-80-262-0219-6.
7. HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, c2003. Expert (Grada). ISBN 80-247-0202-9.
8. JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci*. 2., aktualiz. A rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4209-0
9. KRÁL, V. A kol. *Malý encyklopedický slovník*. 1. vyd. Praha: Academia, 1972. 1456 s.
10. KRAMÁŘ, J. & kol. *Naučná stezka T. G. Masaryka v širších souvislostech*. 1. Vyd. Valašské Meziříčí: Český svaz ochránců přírody, 2008. 83 s. ISBN 978-80-254-4469-6.
11. KUNT, M., EZECHEL, M. *Tvorba školních naučných stezek a jejich využití k EVVO a k udržitelnému rozvoji*. 2. Rozšířené vyd. Mělník: Česká zahradnická akademie Mělník, 2013. 60 s. ISBN 978-80-87610-13-8.

12. *Labská stezka v Královéhradeckém kraji*. 1. vyd. Královéhradecký kraj, 2011. 50 s. ISBN 978-80-260-4450-5.
13. LAJDAR, M. *Tajemné stezky*. 1. vyd. Praha: Regia, 2006. 208 s. ISBN 80-86367-54-1.
14. LOUČKA, R. *Agility pro každého psa*. 1. vyd. Praha: DANEVA, 1994. 76 s.
15. MARTÍNEK, J. A kol. *21 pilířů pro cyklistickou infrastrukturu*. 1. vyd. Praha: Centrum dopravního výzkumu, V. V. I., 2007. 72 s. ISBN 978-80-86502-60-1.
16. MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 332 s. ISBN: 80-247-1362-4.
17. MUCHA, P. *Regionální rozvoj*, s. 61. In MARTÍNEK, J. A kol. *21 pilířů pro cyklistickou infrastrukturu*. 1. vyd. Praha: Centrum dopravního výzkumu, V. V. I., 2007. 72 s. ISBN 978-80-86502-60-1.
18. NOVÁKOVÁ, M. A kol. *Podkrkonoší. Průvodce po České republice*. 1. vyd. Praha: Olympia, a. S., 2005. 104 s. ISBN80-7033-863-6.
19. PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací*. Praha: Grada Publishing, 2011. 1. vyd. 207 s. ISBN: 9788024737492.
20. PINTA, V. *Starými stezkami tajemným Krušnohořím*. 1. vyd. Beroun: Nakladatelství MH v edici regionálních autorů, 2004. 104 s. ISBN 80-86720-14-4.
21. POLLMANN, B. *Krkonoše. Turistický průvodce*. 1. vyd. Plzeň: KLETR, 1995. 144 s. ISBN 80-85822-14-8.
22. Region Krkonoše [online]. In: *Region-Tour.cz, s.r.o., ©2016* [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.region-krkonose.cz/aktivni-vyziti/cyklotrasy/>
23. ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. A kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.
24. VACULÍK, Josef. *Marketingové řízení*. vyd. 2., (přepřac. A upr.). Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. ISBN 80-7194-765-2
25. Výletník [online]. In: *Paseo, s.r.o., ©2016* [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vyletnik.cz/cyklotrasy/vychodni-cechy/krkonose-zapad>
26. WIMMEROVÁ-KIECKBUSCHOVÁ K. *Zaměstnejme svého psa*. 1. vyd. Z německého originálu *Freizeit mit dem Hund* přeložila Krausová, H. Praha: Granit, s. R. O., 1993. 70 s. ISBN 80-85805-04-9.

27. ZAPLETAL, Miloš, Bohumil KOS a Karel WEIGNER. Stezka zdatnosti. Liberec: Skauting, 1995. Skautské prameny. ISBN 80-85421-14-3
28. ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. A dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

9. Přílohy

9.1 Tematické stezky

Naučné stezky

Friedlová a kol. (1991, s. 3.) definují naučnou stezku jako „*speciálně označenou cestu záměrně vedenou přírodním prostředím tak, aby na ní bylo možno demonstrovat přírodniny a objasňovat zajímavé jevy, týkající se jednotlivých složek a stránek životního prostředí, problémy v životním prostředí a péče o ně*“ Naučné stezky, jako učebny ekologie a vztahu k přírodnímu prostředí v terénu, začaly vznikat v „šedesátých letech minulého století, v tehdejší státní přírodní rezervaci Medník na Sázavě ve Středočeském kraji“, jak uvádí Kunt a Ezechel (2013, s. 8.). Je to vybraná a speciálně upravená turistická trasa v přírodovědecky a historicky zajímavém území, zaměřená turisticko – vlastivědně, lesnický, kulturně – historicky, přírodovědně – ochrannářsky i kombinovaně. Naučné stezky mohou připomínat historii a tradice kraje, provedou návštěvníka po mnohdy unikátních místech naší krajiny. Naučné stezky obohacují jak na těle, tak i na duchu, popisuje Drábek (2007, str. 9.). Panely naučné stezky i samostatné přírodní prostředí jsou tak nositeli různých funkcí v oblasti výchovy a zahrnují většinu jejích složek, to je výchovu mravní, rozumovou, pracovní i tělesnou. V současné době je možné v Krkonoších navštívit např.:

- **Hornickou naučnou stezku** – podává informace o historii hornictví, např. Hornická stezka Berghaus.
- **Naučnou geologickou cyklostezku** – např. Magma, naučná geologická cyklostezka u Pardubic zdůvodňuje přírodu, turistiku, geografii, ochranu přírody, ochranu životního prostředí, ekologii lesa, trasy pro horská i silniční kola, výlety podle náročnosti od lehkých po náročnější, uvádí Doucek a Smutek (2013, str. 4).
- **Naučnou stezku Černoohorské rašeliniště** - seznamuje se vznikem i využitím rašeliniště okolo Janských Lázní.
- **Naučnou stezku přírodou a dějinami** – zaměřuje se na krajinné krásy, umělecké památky, historii kraje i život zdejších lidí.
- **Vlastivědnou naučnou stezku** - poukazuje na zdejší kraj, řeky, přírodu, životní prostředí a jeho ochranu.

- **Tajemné stezky hor** – jedná se o populárně naučné stezky, seznamující návštěvníky s českými pověstmi.
- **Cestu bratří Čapků** – začíná u hranic (české, německé, polské), původně stará Železná cesta zcela pohodlná trasa je součástí hlavní krkonošské magistrály, popisuje David a Soukup (1996, str. 76).
- **Tematickou stezku Dřevosochání** - nenáročná trasa provádí po stopách Františkovského Dřevosochání.
- Nesmí se opomenout **Cesta česko-polského přátelství**, vedoucí po Pohraničním hřebenu od Kořenova přes Sněžku na Pomezí boudy. Postavena byla v letech 1881 – 1886 jako hřebenová cesta, v dnešní době vede střídavě po české straně hranice a polském území a není dovoleno odchylovat se z ní dál, jak uvádí David a Soukup (1996, str. 29.)

Nejenom v Krkonoších, ale i v ostatních oblastech se nalézají **specifické naučné stezky**, např.:

- **Naučná stezka T. G. Masaryka v širších souvislostech** – podává podrobnosti o životě, vládě, filosofii i humanitě prvního presidenta, uvádí Kramář (2008, str. 5).
- **Turistické naučné stezky a trasy pro koně** - interpretují turistické průvodce, jezdeckou turistiku, ekoturistiku, vlastivědu a geografii.
- **Jindrova naučná stezka** – průvodce pro předškolní a školní děti a rodiče, 11 km dlouhá, na níž děti plní nejen různé úkoly, ale stezka upozorňuje na krajinné půvaby a krásy, umělecké památky, tvář kraje, historii i život lidu. Všímá si i přírodních zajímavostí, fauny a flóry, který popisuje Dvořáková, Krejčová a Krejča (2007, str. 2).

Stezky zdatnosti

Stezka zdatnosti je, stručně řečeno, sportovištěm pro každého. Je budována tak, aby jednotlivci všech věkových skupin, zaměstnání, muži, ženy a děti mohli na ní trénovat. Stezka zdatnosti je v podstatě „*běžecská dráha ve volné přírodě, na které jsou v určitých vzdálenostech rozmístěna stanoviště a překážky pro volně volená cvičení*“, jak uvádí Zapletal aj. (1995, str. 22).

Církevní poutě

Dle Novákové (2005, str. 14) jsou církevní poutě zvláštní kapitolou již od středověkého cestování, které bylo namířeno na významná místa, spojená zpravidla s hrobem světce či nějakým zázračným zjevením. Těmto místům je připisována zázračná uzdravující síla i moc odpuštění hříchů. Poutě jsou většinou motivovány nejen samotnou návštěvou míst, ale také obřadem odříkání či dokonce pokání. Proto byly a do dnešního dne jsou konány pěšky.

Křížové cesty

Jak Lajdar (2006, str. 113) uvádí ve své knize, křížová cesta je jednou z dominantních křesťanských symbolů. Jedná se vlastně o čtrnáct zastavení, u kterých si věřící připomínají utrpení Ježíše Krista od jeho odsouzení přes smrt na kříži až po jeho pohřbení. Původně se poutě po autentických místech konaly přímo v Jeruzalémě, ovšem ne každý se mohl a měl možnost se ve středověkých podmínkách trmácet do Jeruzaléma. Františkáni proto vymysleli symbolickou křížovou cestu, která se dala napodobit v jakékoliv příhodné krajině i v Evropě. Kapličky s obrazy, které znázorňují Ježíšovu chmurnou pouť z Jeruzaléma na Kalvárii, tvoří působivou dekoraci české krajiny. Série čtrnácti obrazů nebo reliéfů bývala také často umístěna v kostelech na vnitřních obvodových zdech. Věřící si jako v obrázkovém komiksu prohlíželi jednotlivé výjevy a v duchu doprovázeli Krista v jeho smutném údělu. Přitom přemýšleli o utrpení a smrti, kterou prožíváme na pouti pozemské, a těšili se na život nebeský.

9.2 Cyklostezky v Krkonoších

Zpracováno na základě informací z webu Region Krkonoše (Region Tour) a webu Výletník (Paseo).

1. Cyklistická trasa Jizersko – Krkonošská magistrála - 65 - 90 km.
2. Cyklookruh okolím Janských Lázní - 18,5 km.
3. Cyklotrasa k Malému Labi - 25,9 km.
4. Cyklotrasa Trutnov – Zábrodí - 25,5 km.
5. Cyklotrasa Jilemnický okruh - 24,3 km.
6. Cyklotrasa Poniklá - 23,5 km na středně náročné trati.
7. Cyklotrasa Okruh Dolní Malou Úpou - 12,5 km na středně náročné trati.
8. Turistická trasa Vysoké - Rokytnice nad Jizerou – 23 km na středně náročné trati.
9. Svoboda – Svoboda nad Úpou - 18 km.
10. Špindlerův Mlýn – Sněžka - 11,6 km na středně náročné trati.
11. Cesta česko-polského přátelství - 26,8 km s převýšením 532 m, obtížná trasa.
12. Vrchlabí - Michlův Mlýn - 19,3 km po středně náročné trase.
13. Vítkovice - Dolní Mísečky - 13,1 km na středně náročné trase.
14. Pec pod Sněžkou - Horní Maršov - 13,1 km na středně náročné trase.
15. Z Jilemnice do Benecka a zpět
16. Z Rokytnice do krkonošských výsek
17. Toulky po malebných krkonošských vískách - Poniklá, Jestřábí atd.
18. Z Rokytnice na Dvoračky a zpět
19. Z Rokytnice na Mumlavu a zpět
20. Z Rokytnice na Zlaté návrší a zpět
21. Z Vysokého n/J k Bozkovským jeskyním
22. KRNAP 8A
23. KRNAP 9 (přes Hor. Štěpanice)
24. KRNAP 9 (údolím Jizerky)
25. Na práh Českého ráje
26. Na práh Českého ráje II
27. Rokytnice nad Jizerou – cyklotrasa
28. Z Rokytnice do Kořenova.

29. Rokytnicko-harrachovský okruh
30. Z Harrachova za výhledem
31. KRNAP 2 - Harrachovský okruh
32. KRNAP 2A - krátká spojka navazující oběma konci na trasu KRNAP 2, objíždějící Harrachov ze severu.
33. KRNAP 2B - spojka mezi trasami KRNAP 2 a Krkonošskou diagonálou (K1A). Vede po lesní asfaltce od Krakonošovy snídaně k Ručičkám.
34. KRNAP 3 -nepříliš náročná trasa z Harrachova do Kořenova, vedoucí převážně po lesních silničkách a cestách.
35. KRNAP 3A-krátká, lesem vedoucí spojka mezi Harrachovem a Horním Kořenovem.
36. KRNAP 4 – z údolí Mumlavy za pěknými výhledy - na Čertovu horu a Ručičky.
37. KRNAP 5 - pro milovníky tréninkových kopečků a pěkných výhledů.
38. KRNAP 6 - lesní asfaltka pozvolna stoupající k sedlu pod Dvoračkami.
39. KRNAP 7 - kopcovitá trasa s pěknými výhledy do údolí Rokytnice nad Jizerou.
40. KRNAP 8 - rázovitou krajinou krkonošských chalup.
41. Harrachov - Jizera (cyklostezka)
42. Harrachovsko-kořenovský okruh
43. Harrachovsko-kořenovský okruh II
44. Harrachovsko-rokytnický okruh
45. Harrachovský okruh
46. Jilemnický okruh
47. Kořenovský okruh
48. KRNAP 10
49. KRNAP 10A - Benecka za krásným rozhledem na rozhlednu Žalý. Po asfaltu i terénem.
50. Benecko-štěpanický okruh - za krásami lidové architektury do Horních Štěpanic. Pěkné výhledy na Kotel a Podkrkonoší.
51. Benecký okruh, na Žalý - krátký okruh z Benecka na rozhlednu na vrcholu Žalý.
52. Cyklotrasa KČT 4170 - pěkná cyklotrasa zvlněnou krajinou západních
53. Podkrkonoší podél toku Jizery.
54. Cyklotrasa KČT 4171- trasa zvlněným terénem západního Podkrkonoší, po asfaltu i zpevněných cestách.

55. Cyklotrasa KČT 4173 - kopcovitá trasa západním podhůřím Krkonoš s pěknými výhledy po okolí.
56. Cyklotrasa KČT 4174- obtížnější trasa západním Podkrkonoším, s častými výškovými rozdíly.
57. Cyklotrasa KČT 4206- pro milovníky MTB: krátká, ale na nerovný terén bohatá trasa napříč Jilemnickými hvozdy.
58. Cyklotrasa KČT 4207- krátká, ale terénně náročnější trasa okolím Jilemnice pro MTB.
59. Cyklotrasa KČT 4294- křížem krážem napříč Podkrkonoším s nevelkým převýšením. Převážně asfaltové silnice.
60. Harrachov - Čertova hora (cyklostezka)

9.4 Otázky k dotazníkovému šetření

1. Jakého jste pohlaví?
a) muž b) žena
2. Kolik je Vám let?
a) 20-30 b) 30-40 c) 40-50 d) 50-60 e) 60 a více
3. Podnikáte se svým psem výlety do Krkonoš a jeho blízkého okolí?
a) ano b) ne
4. Jezdíte na kole?
a) ano b) ne
5. Doprovází Vás Váš pes při jízdě na kole?
a) ano b) ne
6. Využíváte k jízdě na kole se svým psem cyklostezky? Prosím o odpověď ano/ ne a odůvodněte Vaši odpověď.
a) ano b) ne
.....
.....
7. Uvítali byste cyklostezku, která by byla zaměřená na cyklisty se psy?
a) ano b) ne
8. Je dle Vašeho názoru vhodné rozdělit cyklostezku na rychlý a pomalý pruh (rychlejší a pomalejší jízda)?
a) ano b) ne
9. Pokud by existovala cyklostezka pro cyklisty a psy v Krkonoších, jezdili byste záměrně na tuto cyklostezku?
a) ano b) ne
10. Uvítali byste na cyklostezce zvláštní prostor např. pro psí agility?
a) ano b) ne
11. Myslíte si, že cyklostezka pro Vás a Vašeho psa je obecně dobrým nápadem?
a) ano b) ne

9.5 Otázky k polostrukturovanému rozhovoru

1. Nabízíte možnost ubytovat se psem, je tato možnost hojně využívána?
2. Proč jste se rozhodli poskytovat ubytování i se psy?
3. Pokud by v blízkém okolí existovala cyklostezka zaměřená na psy, zvýšila by počet ubytovaných se psy ve Vašem zařízení?
4. Pozorujete spousty návštěvníků se psy v Krkonoších? Kdy nejvíce, ovlivňuje návštěvníky se psy i roční doba?
5. Vlastníte psa, pokud ano, využívali byste vy sami cyklostezku pro cyklisty a psy? Jak často?
6. Uvítali byste z pohledu majitelů ubytovacího zařízení takto speciální cyklostezku ve Vašem okolí? Co se Vám na nápadu líbí, co naopak ne?
7. Víte o vhodném místě pro vybudování cyklostezky v Krkonoších.

9.6 Přehled respondentů

Jméno	Věk	Místo poskytování ubytování
David M.	45	Svoboda nad Úpou
Radka V.	50	Horní Maršov
Václav B.	43	Černý Důl
Jiří M.	36	Pec pod Sněžkou
Pavel H.	39	Trutnov
Jan K.	38	Poniklá
Šárka M.	39	Mladé Buky
Petr H.	41	Špindlerův Mlýn
Iveta Š.	52	Trutnov

9.7 Konzultace s projektantem v oboru pozemních staveb

E-mailová korespondence s Ing. Lukášem Kupkou se sídle v Hradci Králové, dne 6.7.2016, Lukas.Kupka@seznam.cz.

Dobrý den slečno Svitáková,

níže je výpis věcí, co je potřeba, ale je to závislé na místě kudy bude cyklostezka vedena. Podle toho se určí dotčené orgány, majitelé technické infrastruktury a majitelé pozemků. K výstavbě cyklostezky je nutné stavební povolení.

Stavební povolení vydá magistrát příslušného města, odbor dopravy - speciální stavební úřad.

Před vydáním stavebního povolení je nutné mít souhlasy vlastníků technické infrastruktury, které stezka protíná - vodovod, kanalizace, plyn, elektro atd.(např. RWE distribuční služby s.r.o.; ČEZ Distribuce a.s.; Královéhradecká provozní; Cetin.; ČD Telematika a.s.; Net4gas s.r.o.)

Dále povolení od povodí příslušné řeky pokud se stezka navrhuje na pozemcích vlastníků povodí řeky. (např. povodí řeky Labe, atd.)

K cyklostezce se dále vyjadřují:

- Jednotlivé městské úřady obcí na jejichž pozemcích je stezka navržena (odbory dopravy, vnější vztahy, životní prostředí)
- Archeologický ústav Akademie věd ČR
- Správa a údržba silnic příslušného kraje
- Policie ČR
- Hasičský záchranný sbor příslušného kraje
- Půdní fond
- SŽDC, státní organizace
- Drážní úřad, sekce stavební

Pokud má jít stezka hornickým územím je třeba povolení důlních společností (např. Czech Coal a.s.). Dále jsou potřeba souhlasy všech vlastníků sousedních pozemků (jedná se o přímé sousedící pozemky dle katastrální mapy).

Tohle je průřez různými stanovisky na která asi tak můžete při povolování cyklostezky narazit. Na každou stezku jsou potřeba různá povolení. Vždy záleží na tom, na které pozemky stezka zasahuje. Doufám, že Vám to alespoň trochu pomůže. Přeji hodně štěstí.

S pozdravem

Ing. Lukáš Kupka

9.8 Podklad pro zadání bakalářské práce studenta

 <p>Univerzita Hradec Králové Fakulta informatiky a managementu Akademický rok: 2016/2017</p>	<p>Studijní program: Ekonomika a management Forma: Prezenční Obor/komb.: Management cestovního ruchu - německý jazyk (mcr-p-n)</p>
--	--

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Svitáková Kristýna	Helvíkovice 169, Helvíkovice	11101077

TÉMA ČESKY:
Služby zaměřené na volný čas a animaci v regionálních produktech turismu
(Tematická cyklostezka)

TÉMA ANGLICKY:
Services focused on free time and animation in regional products of tourism
(Thematic cycle path)

VEDOUcí PRÁCE:
RNDr. Jiří Petera - KRCC

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:
Cíl práce: viz zvláštní příloha
Osnova:
1. Úvod
2. Cíl a metodika práce
3. Literární rešerše
4. Teoretická část
4.1. Obecná teoretická východiska
4.2. Teoretické aplikace
4.3. Charakter, specifikace a dispozice teoretických východisek
5. Praktická část
5.1. Tematická a realizační východiska, metodické poznámky
5.2. Shromáždění podkladů a průběh šetření
5.3. Zpracování a interpretace výsledků
6. Shrnutí a diskuze výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:
viz zvláštní příloha

(c) IS/STAG, Portál - Podklad kvalifikační práce, 11101077, 14.10.2015 20:19

Podpis studenta:

M. Stalinský

Datum:

14. 10. 2015

Podpis vedoucího práce:

M. Dřímalová

Datum:

14. 10. 2015